

Minden eddigi társadalmi történet
osztályharcok története.
Világ proletárijai egyesültek!

NÉPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP

„Az igazság fejlettebb önmaga a ke-
vésebb fejletlenek saját jövője képe
mutatja.”
(Marx.)

No. 4. szám. Vol. VI. évfolyam.

New York, 1908 január 14.

Egyes szám ára 2 cent.

Határozati javaslat az egyesülés kérdésében.

Elfogadtatt a Szocialista Munkás Párt központi bizottságának 1908 január 6-án tartott ülésén.

Miután az 1904. évben Amsterdamban megtartott Nemzetközi Szocialista Kongresszus elfogadta a szocialista pártok egyesüléséről szóló következő határozati javaslatot, mely szerint: „A kongresszus kimondja, miképp: A munkás-osztálynak, hogy egész ereje egyesítve legyen a tüke ellen folytatott küzdelemben, szükséges, hogy minden országban csak egy szocialista párt álljon a kapitalista pártokkal szemben, mint a hogy csak egy proletáriátus is van.

Ennélfogva az összes elvtársaknak, a kik, továbbá az összes frakcióknak és szervezeteknek, melyek magukat szocialistáknak vallják, kötelessége, hogy erejüktől telhetőleg az összes szocialisták egyesülését létrehozni segítsenek a nemzetközi kongresszus által kijelölt elvek alapján, maguk és a nemzetközi proletárság érdekében, melynek felelősséggel tartoznak szakadásuk káros következményeinek folytatásáért.

E cél elérésére a nemzetközi irda és mindazon nemzetek pártjai, melyeknél egység uralkodik, rendelkezésükre állnak és felajánlják szolgálataikat.

Miután ezen felhívás kibocsátása után Franciaország egymás ellen küzdő frakciói — a francia Szocialista Párt, Franciaország Szocialista Pártja, a Francia Forradalmi Munkáspárt és négy más független szocialista szervezet az ország különböző részeiben — egy előzetesen tartott egyesülési tanácskozás befejezése után Párisban összegyűltek egy közösen megtartott egyesülési konvencióban és megalkották a jelenlegi Szocialista Pártot (a nemzetközi munkásság francia osztályát) és ehhez hasonlóan cselekedtek az orosz szocialdemokráciának egy más ellen küzdő frakciói is — a „többség” és „kisebbség” frakciói, az Orosz Szocialdemokrata Munkáspárt, a Lett Szocialdemokrata Munkáspárt, az Orosz-lengyel-litván Általános Zsidó Munkás Szervezetek (Bund) — a melyek összegyűlvén Stockholmban, megalkották az Egyesült Orosz Szocialdemokrata Munkáspártot; és

miután a két ország és más országok tapasztalatai — hol egyesült és fejlődött pártja van a szocializmusnak, — bizonyítja először a lehetőséget annak, hogy mindazok, kik elismerték a nemzetközi szocialista kongresszus elveit és határozatait, egy táborban egyesülve sokkal nagyobb hatással képesek erejüket kifejteni a közös ellenséggel szemben, továbbá, hogy ha a szocialista táborban megszünt a belső viszály okozta kölcsönös bizalmatlanság, széthúzás és zavar, akkor a munkásosztályhoz is egészséges, harmonikus felhívással fordulhat; másodsor demonstrálja a lehetőséget oly együttműködésnek, melynek alapján kisebbségi csoportok létezésének joga is elismertessék az egyesült pártban, melyek nézeteiket terjeszthessék elő saját organumaik által egyrészt és a kisebbségi csoportok delegátusai által másrészt, úgy a nemzeti, mint a nemzetközi kongresszusokon; és

miután egy egyesült szocialista mozgalom szükségessége mind jobban érezhető az Egyesült Államokban és a követelések ez irányban mind határozottabbakká válnak mindkét párt legtevékenyebb tagjai részéről; és

miután a Stuttgartban megtartott legutóbbi nemzetközi kongresszus határozataiban elismeri — a bevándorlásra vonatkozólag is — a Marxista jelzőnek: „Világ munkásai, egyesüljétek!” helyességét és a unionizmus égető kérdésében is — ha a kongresszus nem tette is magáévá az ipari unionisták álláspontját — oly állást foglal el, melyben visszatartja azt az elvet, hogy a gazdasági szervezet „átmeneti” igy, mely szerint a gazdasági szervezet nem több, mint szavazatokat és adományokat gyűjtő hely, hanem felismeri a gazdasági szervezet szükségességét a munkásosztály forradalmi cselekedetei szempontjából, miután ezen határozatok befolyással vannak az amerikai mozgalom kérdéseire és így elfogadhatók alapot nyújtanak a két pártnak közös munkálkodásra, egy felrakadás nélkül folytatandó konstruktív szocialista-propaganda szükségességének szem pontjából is, melyre kitűnő alkalmát szolgáltat a jelenlegi, folyton növekvő ipari krízis Amerikában;

elhatározott, hogy mi, a Szocialista Munkás Párt nemzeti központi bizottsága feléi gyűlésben összegyűlvén, felszabadítani kívánjuk a Szocialista Munkás Pártot az amerikai és a nemzetközi munkásság szemében azon lát szolgálat felelősségtől, hogy része lenne az

amerikai mozgalom szétforgácsolt, demoralizált és elmaradott állapotában, ezennel megteszük az első lépést a bajok orvoslása érdekében egy hét tagból álló bizottság megválasztása által, mely felhívja a Szocialista Párt nemzeti központját egy ugyanoly számú bizottság megválasztására egy nemzeti egyesülési konferencia megtartása céljából, mely összegyűlvén — nem később, mint f. é. március hó 3-ik hetében — megfontolná, lehetséges-e az egyesülés, és milyen alapon, s ugyanezért továbbá

elhatározott, hogy ha egy ilyen konferencia megtartatik és sikerül megegyezésre jutni, a két párt egyesülésének feltételei fölött, a konferencia határozatai azonnal hocsátassanak általános leszavazás alá a két párt tagjainak helybenhagyása végett és a szavazatok lezárása úgy történjék, hogy abban az esetben, ha a szavazás eredménye az ajánlott egyesülés mellett van, akkor rögtön lépések legyenek tehetők egy közösen megtartott nemzeti konvenció — nem pedig két külön kongresszus — megtartására, mely megállapítaná az egyesült párt részére — az általános szavazás által elfogadott egyesülési alappal megegyező — elvi nyilatkozatot, alapszabályt és határozati javaslatokat és kandidáljon jelölteket stb.; végre elhatározott, hogy ezen határozati javaslat másolatai küldessenek meg az amerikai Szocialista Pártnak, a Nemzetközi Szocialista Irodának Brüsszelbe; és az ismertebb szocialista és munkáslapoknak úgy az Egyesült Államokban, mint más országokban.

PROLETÁROK, EGYESÜLJÉTEK!

A két párt egyesülésének kérdése ezuttal nem a meghatótt lelkek sópáncolására több, hanem a megvalósítására szolgáló külső körülmények nyomására, oly realitás, mely mellett nem szabad egy munkásnak sem közönyösen elismenni, legkevésbé pedig annak a munkásnak, kinek gondolkodását és cselekvését külső körülmények: gazdasági és politikai tények, realitások felismerése irányítja, a ki nem érzelmeire hallgat, hanem szükségesszerűségekre, nem az énjét és annak pillanatnyi előnyeit tekintti, hanem az osztály javát: a marxista szocialistának.

Két tényező: egy gazdasági és egy politikai követeli meg az amerikai proletáriátus feltétlen szolidaritását és kényszerítő szükségességgel tereli az együttműködés terére. Az első a krízis, a másik az elnökválasztás.

A krízis, mely ismét nyilvánvalóvá tette, hogy a társadalmi tekintetben irányadó tén: a gazdasági téren a munkásosztály nagy tömegei között nincs különbség. A krízis és következményei pártkülönbség nélkül sújtották a proletáriátust, a munkásosztályt és annak egyes tagjait, pusztán azért, mert bér munkások, mert proletárok. Mert egy oly rendszer áldozatai, a mely lehetővé teszi, hogy milliók hónapokig a legkétségbeesettebb bizonytalanságban és nélkülözések között élnek, s ha a rendszer nem bosszulja is meg magát ily szelős módon, a „prosperitás” idejében is csak márhólnapra, a legsiralmasabb függőségben tengetheti életét. Ez a rendszer a kapitalisztikus termelési mód s az azt lehetővé tevő bérrendszer.

Ennek a rendszernek a tarthatatlanságát semmi sem bizonyítja jobban, mint a mind gyakrabban jelentkező gazdasági válságok, a melyek nyilvánvalóvá teszik, hogy az uralkodó osztályok nem csak, hogy nem képesek a saját uralmukat lehetővé tevő rendszer mellett az ily megrázkódatásoktól megvédeni a társadalmat, de sőt az ő garázdálkodásuk egyenesen belekergeti azt a krízisbe.

FIGYELEM BIZALMI FERFIÁK!

F. hó 26. án, d. u. 2. órakor a NÉPAKARAT helyiségében (516. & 6th St.) BIZALMI FERFI ÉBTEKEZLET tartatik.

Tekintettel a helyzet fontosságára, felhívjuk a szervezeteket, hogy lehetőleg küldöttekkel képviseltessek magukat, azon szervezetek pedig, kik távol-ság folytán ezt nem tehetik indítványaitkat 3 nappal az ülés előtt betervezteni szíveskedjenek. — A központi vezetőség

Ebből a rendszerből egyedül a kizsákmányolt tömegek forradalma tudja a világot kiszabadítani. A proletárforradalom, mely véget vet a bér munkásrendszernek s vele a kapitalisztikus társadalomnak.

Ehhez a forradalmi munkához pedig az egész osztálynak, a munkások osztálytudatos nagy tömegeinek egyesült tevékenysége szükséges, és ha e szempontból ártalmas az öntudatot nélkülöző és eszméinknek még meg nem hódított bér munkások szétforgácsoltága, kétszeresen káros az osztálytudatos keveseknek megoszlása.

Az az agitációs erő, mely a válságban rejlik s azt a hatást, melyet vele a szervezeten tömegekre gyakorolhatunk, teljesen lerontja az öntudatos munkások taktikájának különbözősége és ebből eredő szétválásuk.

S ugyanezen az eset áll fenn a politikai tényezőnél: a proletáriátusnak az elnökválasztásban való részvételénél. A megosztott, szétforgácsolt küzdelem lehetetlenné teszi, hogy a legközelebbi politikai harcból a szervezett osztálytudatos munkásság oly mértékben vegye ki a maga részét, mely valóságos erejének megfelelő. Ha mint két kis csoport küzd a hatalmas polgári pártokkal, harcra csaknem észrevétlenül marad. Azonban egy egységes munkáspárt felvonulása a választási kampányban nemcsak tekintélyünket és hatalmunkat növelné az ellenség: a kapitalizmus szemében, hanem óriási hatással lenne minden oly munkásra is, a ki még nem járta a szocializmus iskoláját.

És ezen okok, melyeknek minden öntudatos munkás szemében döntőnek kell lenniök, az egyesülés kérdését a jámbor óhajok színvonaláról a tested öltött realitás színvonalára kell, hogy emeljék.

Szűnjék meg minden kicsinyes önrdek az osztály érdekeivel szemben!

Proletárok, egyesüljétek!

A MÜERTŐ RÖNDÉREK.

A bécsi példán fölbuzdult a prágai rendőrség is. Durrán beleértja magát művészeti ügyekre. A prágai cseh műegylet ugyanis meghívta kiállítására Jossot francia karrikaturistát, a „L'Assiet au Beur” című hetilap rajzolóját. A névezett hetilap rajzaival a legkíméletlenebbül támadja a mai társadalom bűneit és félszégeit. Legkiválóbb rajzolóinak egyike Jossot. Rajzaival sok kellemetlenséget szerzett már ellenfeleinknek. Jossot elfogadta a meghívást és elküldte egy néhány rajzát. A prágai rendőrség a kiállítás megnyitása előtt szemlét tartott és mi sem természetesebb, hogy éppen Jossot rajzainak eltávolítását rendelte el. Mert antiművészeti, no meg vallásellenesek a rajzok. Ekképpen vette a rendőrség a hadsereg és a papság szentségét megvédeni az istentelen forradalmár rajzoló ellenében. A műegylet megfőlebbzte a rendőrség ítéletét.

NÉPAKARAT

NAPTÁR

1908-ra.

Egyes példány ára 25 cent, melyet címre rendeléskor 5 cent postaköltséggel és a pontos cím kíséretében kell beküldeni.

A naptár alacsony ára folytán, nem küldhető, ha 5 cent szállítási költséget nem mellékelnek. Legalább 20 darab együttes rendelése mellett saját költségünkön történik a szállítás.

Egyes példányokért 30 cent bélyegeken is beküldhető.

Figyelmeztetjük az elvtársakat, hogy a „Népakarat Naptár”-akból csakis a pénz előleges beküldése után szállítunk. Kívételt csakis a szervezetek bélyegzővel ellátott rendelései képeznek.

Minden elvtárs tartsa kötelességének a MI naptárunkat. a Népakarat-Naptárt megvenni és terjeszteni.

A külső körülményekbefolyása a tudományra.

Minden időszak emberei olyanok voltak, a melyekké őket a körülmények tették. Még idáig nem volt idő, a melyben az ember teljesen függetlenül tudta volna magát tenni a külső körülmények behatása alól. Az embert akarataiban, érzéseiben, gondolkodásában, úgy a természet különféle nyilvánulásai, mind az a közvetlen környezet, melyben élt, mind pedig azok a társadalmi formák, melyek keretében működhetett, többé-kevésbé mindenkor befolyásolták.

Mennyire a körülmények által teremtett emberek voltak még az emberiség azon nagy férfiai is, kiktől mai működésünk, mai kulturánk alapját nyertük, eléggé világosan bizonyítja az, hogy azok a társadalmi formák, melyek között azok éltek, kényszerítették őket bölcsészeti irányuk megválasztására.

Az ó-görög nemzet bölcsészeiről szólunk, azokról, a kik lángeszűkkel, akaraterejükkel olyan bölcsészeti rendszereket állítottak fel, a melyek keretében kulturális haladásunk sok tekintetben mozog még ma is.

A görög nemzet klasszikus irodalmának virágzásában két korszakot különböztetünk meg. Az egyik korszak, melyben Sokrates, Plato és Aristoteles éltek, a görög nemzet politikai önállóságának idejében, a hellén műveltség virágzásának korszakában sarjadt ki. A szabad görög nemzet e korszakának fiait optimisták voltak, kik örömmel, bizalommal néztek a jövő fejlődés elébe és csüggedés nélkül dolgoztak a köz érdekében, a társadalmi bajok orvoslásán és merészen emelkedtek a spekuláció, az elmékedés legmagasabb fokára, s egyforma életkedvvel oldották meg a helyes gondolkodás, a természeti tünemények, az erkölcsök és a társadalom nagy problémáit.

Ez időszokban élt Sokrates is, kit a filozofia, a bölcsészet atyjának nevezünk. Sokrates döntötte meg az akkori idő ál bölcséinek tanát, mely abból állott, hogy feltétlen tárgyilagossággal, tudással mindent igaznak lehet feltüntetni, akármilyen tétel, tant és annak az ellenkezőjét is. Ő volt, ki tudásával, igazság szeretetével az ál bölcséket megdöntötte, az igazságban való hitet visszaállította és a további bölcsészeti kutatások alapját megvetette. De mert gondolkodásában haladó volt és a régebbi bölcsékdők tanait helyteleneknek nyilvánította, magának elleneségeket szerzett, kik őt bevádolván azzal, hogy új eszméket tanít, vagyis hogy a népet a régi szellemi békétől meg akarja szabadítani, az atheni törvényszék által halálra ítéltetett. Hatalmasan jellemzi jellemző dőbészede, melyet bírálhoz és az esküdtekhez mondott. E beszéd fényesen bizonyítja, mennyire tudatában volt igazságának, fényesen bizonyítja, hogy magát bírái előtt megálázni nem tudta, hanem mint a szellemi szabadság egyik legnagyobb mártírja, emelt fővel fogadta bírái ítéletét.

E nagy jellemű férfiak tanítványai közül emelkedett ki Plato. Ki nemcsak óriási tehetségével, lángeszével tünt ki kortársai közül, hanem mint az elvont elméletek nagymestere, mint az intellektualizmus, az idealizmus hatalmas képviselője még ma is megközelíthetetlenül áll a bölcsészet eszményes irányának irodalmában. Műveiből merítenek még ma is törvényhozók, bírák, az erkölcsstudomány tanárai, s azok olvasása arról győzhet meg bennünket, hogy valamennyi polgártársát, de legjobban az elnyomott néprétegeket kísértéte figyelme. Fiatallab korában maga is rabszolga volt és egy atheni nemes által, ki benne a lángeszét felismerte, megváltott; későbbi éveiben az atheni akadémián tanította bölcsészeti irányát.

Művei közül legismertebb a „Közértés” című könyve. Ebben a műben mondja, hogy keresve az igazságot, kutatásában oda jutott, hogy az igazság gyakorlati, az erkölcsök s az ember szeretet meghonosítása, csak olyan társadalomban lehetséges, hol az egyik egyén érdeke nem ütközik össze a másikéval. Bebizonyítja, hogy valakiben a rosszra való hajlam éppen olyan hatalmas kifejlődhet, ha a körülmények úgy hozták magukat, mint a jóra való. Bebizonyítja, miszerint a létért való küzdelemben éppen úgy kifejlődnek a lopás, a rablás, eszlás, hazugság, ravaszság művészei és éppen olyan magasfokú tehetséget érnek el a foglalkozásokban, mint a milyen lángeszű emberek lehetnek az irodalomnak, a bölcsészettnek, zeneköltészetnek, vagy a tudományok, a szakismeretek bármely ágának, ha arra a körülmények kedveznek. És azért műveiben egy olyan társadalmi rendszert ismert, hol a fejlődés csakis a jóra való hajlamnak, csakis az igazságosságnak, az ember szeretetének kedvez.

Eszményi társadalmi rendszerét a helyes munkamegosztásban, a társadalmi egyenlőség alapján rendezte be. Műveiben ismerteti, hogyan lehet az ember szenvedélyét, indulatosságát zenével, zenei neveléssel fékezni és tájálón festi, miképp lehetne egy egészséges, betegségekétl ment nemzetet felépíteni. E műve még ma is, midőn halála óta két és félszer év elmúlt, ez irányban egyike a legművészebb módon megírtaknak.

Plato korában még egy bölcs tünt fel, a kit a görög nemzet nagyjaihoz számíthatunk, Aristoteles, ki bár Platonak tanítványa volt, bölcsészeti irányja eltérő volt azétól. A tudományok több ágában általános, nagy tudásra tett szert. Mig Plato az idealista, addig Aristoteles a realista irányt képviseli és így perze műveiben sehol sem találjuk az eszményi szépséget úgy, mint Platonnál. Előkelő, arisztokrata családból származott és tanítója volt Nagy Sándornak, a hadvezérnek és hódítóknak. Aristoteles arról nevezetes továbbá, hogy erkölcsstanából a későbbi keresztényi egyház felépítői sokat merítettek.

A szabad görög nemzetnek e fia a haladás emberei voltak. Sehol sem látszik náluk, hogy bizalmuk megingott volna az emberiség sorsának fokozatos javulásában, s így bölcsészeti irányuk bizalomtelt, optimisztikus volt.

Egészen ellenkező korszakban, ellenkező körülmények között keletkezett a bölcsészettnek egy más irányja, melynek képviselői Epikur, Zeno, Cleanthes és Chrysippus voltak. A görög nemzet e férfiak korában nem volt többé politikailag független, szabad és így a bizalomteljes bölcsészettnek helyébe egy olyan bölcsészeti irány műveltetett, melynek célja többé nem az volt, hogy a társadalmi körülményeket megjavítsa, hanem célja csak az volt, hogy a népet a körülményekkel, a létező renddel kibékítse.

E bölcsészeti irányok főleg erkölcsi kérdésekkel foglalkoztak. Mind az Epikur, egy a sztoikus is, és csak szükségszerűleg, az etikai, alapelvek megokolásának céljából foglalkoztak a természetbölcsélet kérdéseivel. Bár e két bölcsészeti rendszernek célja egy és ugyanaz, hogy t. i. az embert a meglévő renddel kibékítse, mégis egymással homlokegyenest ellenkezők.

Az epikuristák rendszerét Epikur alapította Demokritos fizikája alapján. Az epikurizmus célja, hogy az emberiséget a vallásos elítélletektől, a haláltól való félelemtől megszabadítsa. A természetnek ez a Demokritos-Epikur-féle magyarázata teljesen materialisztikus. Az anyag bizonyos legkisebb oszthatatlan részecskékből, atomokból (parányokból) áll. Az atomok egyesülése hozta létre a világot, csillagokat, bolygókat s mindent, a mi létezik. Atomokból áll minden, még az ember is, az atomok azonban a mint egyesültek, úgy szét is bomlanak idővel és felbomlásuk véget vet minden egyéni létnek, s új alakulásokhoz vezet.

Igy tehát az anyag változhatatlan törvényei, nem pedig valamely isteni akarat kormányozza a világot és ha ezt a törvényszerűséget megismerjük, nem kell félnünk többé semmiféle természetfölötti hatalomtól, nem kell rettegünk az istenekről. De nem kell félnünk a haláltól sem, mert a félelemnek csak az az oka, hogy a legtöbben nem tudják, mi történik velük haláluk után és így az alvilági rémképeivel gyötrik magukat.

De ha tudják, hogy az emberi atomok szétbomlása után megszűnik minden egyéni lét, megnyugvás költözik szívükbe és éppen ez a nyugalom megszerzése az epikurizmus célja.

Az epikurista rendszer etikája lemondó. Nem az élvezetek keresése, hanem a fájdalom kerülése a céljuk. És a mester, Epikur is, ki példaképe volt rendszerének, inkább lemondott az örömről, mintsem kitegye magát a fájdalom lehetőségének. Az epikuristáknak nyugalma tényleg nem volt más, mint a csön-des lemondás!

Az epikurizmussal ellenkező rendszert a sztoikusok rendszerét, Zeno alapította s Cleanthes és Chrysippus fejlesztették tovább. A sztoikusok természetbölcsészete materialisztikus és pantheisztikus is egyszerre. Szerintük minden anyag, így a világot alkotó óserő is, mely nem egyéb, mint tüzes gőz. Ez a tüzes gőz, melyet istenségnek neveztek, lévegővé, a levegő egy része vízzé, a víz egy része földdé alakult, s így jött létre a világ.

(Folytatása a 2-ik oldalon.)

NÉPAKARAT

szocialista munkáslap. A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye.

Kiadja: Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség 516 East 6th Street, New York, N. Y.

Megjelen minden kedden és pénteken.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre \$2.00 Fél évre 1.00 Negyed évre 0.50 Európa 12 korona. Egyes szám ára 2 cent.

A Munk. Bet. Szöv. hivatalos közlönye.

Szerkesztővel értekezni lehet hétfőn és szerdán 6-tól 8-ig.

NÉPAKARAT

Publ. by the Hungarian Socialist Labor Federation of America 516 East 6th Street, New York, N. Y.

ARNOLD GONDA NATIONAL SECRETARY. A. WALDMAN NATIONAL TREASURER.

ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY.

SUBSCRIPTION YEARLY \$2.00 SINGLE COPIES 2c

Entered as Second-Class Matter August 28, 1907, at the Post Office at New York, N. Y.

New York, Tuesday, January 14, 1908

I. W. W.

A munka gyümölcse a munkást illeti.

ELVI ALAP.

A munkás-osztály és a munkáltató osztály közt semmi közöség nincs. Nem lehet béke mindaddig, míg éhség és nélkülözés található a dolgozó emberek milliói közt és az élet összes javai ama kevesek birtokában vannak, a kikből a munkáltató osztály áll.

A gyors vagyonfelhalmozódás és az iparok igazgatásának mind kevesebb és kevesebb kézbe való összpontosulása képtelenné teszi a szakszervezeteket (trades union) arra, hogy felvegyék a küzdelmet a munkáltató osztály egyre növekvő hatalmával szemben, mert a szakszervezetek (trades union) olyan állapotot ápolnak, mely lehetővé teszi, hogy a munkások egyik csoportját ellene uszítsák az ugyanazon iparban dolgozó munkások egy másik csoportjával, elősegítve ezáltal, hogy egymást verjék le bérharcok esetén.

A szakszervezetek (trades union) segítenek a munkáltató osztálynak a munkásokba beoltani ama tévhitet, hogy a munkás-osztály a munkáltatókkal közös érdekeik vannak.

E szomorú állapotokat megváltoztatni és a munkás-osztály érdekeit megvédeni csak egy olyan féltékeny szervezettel lehet, hogy minden egy iparba tartozó — vagy ha kell, valamennyi tagja beszüntesse a munkát bármikor, ha sztrájk vagy kizárás van annak valamelyik osztályában, így az egyen esett sérelmet az összesség sérelmének tekintve.

IPARI UNIONIZMUS.

A gazdasági fejlődés napról-napra tesz több és több termelési készüléket, bizonyos más tényezőktől függően. Régebbi időkben, a mikor a munkamegosztás még nem haladt annyira előre, természetesen nem is volt oly iparág oly mértékben egymásra utalva, mint manapság. Régebben a kereskedőnek nemcsak megvenni és eladni kellett az árut, hanem gyűjtieni, beraktározni és a gyakran igen távoli piacra is elvinni; az árut rendeznie, kirakni és az egyes vevő számára hozzáférhetővé tenni is neki kellett. Manapság nem csak kiskereskedés és nagykereskedés között van munkamegosztás; nagy, különálló vállalatok vannak az áruk szállítása és beraktározása részére (raktárak, elevátorok); a legnagyobb központok vásárokon, a börzéken annyira különálló tevékenységgé lett a vevés és eladás, annyira el különítve a kereskedő többi tevékenységétől, hogy nem csupán oly árut vásárolnak, melyek még messze távolgában vannak, sőt talán még elő sincsenek állítva, hanem árut vesznek a nélkül, hogy azokat birtokba akarják venni, s oly árut adnak el, melyekkel az eladók nem is rendelkeznek. Így látjuk, hogyan válik egy gazdasági üzem napról-napra jobban függővé bizonyos más termelési tényezőktől. Jólillg függetlenek egymástól, de gazdaságilag mind nagyobb függősébe jutnak. Mert az összes termelőtevékenységnek harmonikusan kell együtt működnie, hogy a "társadalom" jóléte ne legyen veszélyeztetve. A mai termelési mód gazdasági tevékenysége mindinkább bonyolult és érzékeny gépezetté válik, hogy zavartalan előmenetele mind jobban és jobban függ attól, hogy összes, számtalan kerekai pontosan illeszkednek egymásba és végzik munkájukat.

A gazdasági és mechanikai fejlődés által, mely a munkamegosztást hozta magával, a tőke a verseny folytán mind kevesebb kézben összpontosul. Azt hiszem, ez az állítás nem szorul semmiféle bővebb statisztikai bizonyításokra, minthogy a koncentráció mindennapos jelenségei, mind nagyobb vállalatok szervezésében való nyilvánulása eléggé meggyőzőnek bennünket róla. A tőke koncentrációja aztán természetesen magával hozza az ipari üzemek központosítását is. Mert lehetetlen társadalmilag millió dollárokkal egyenértékű tőkékkel rendelkezni a nélkül, hogy ezek minden képzeltető kamatozó vállalatban ne nőnének befektetve. De mint ismeretes: az a személy, mely egy iparüzem részvényeinek legnagyobb százalékával rendelkezik, egyszerűen ellenőrzi is azt az üzemet. Akár van már most a részvénytulajdonosnak szakismerete, akár nincs, az közömbös.

A tőke koncentrációjával egyszersmind a különböző ipari tevékenységek is mind kevesebb kézben egyesülnek. Oly kapitalistákkal találkozunk manapság, kik egyidejűleg rendelkeznek vasutak, szén- és acélbányák s mozdonygyűjtő fölött. Ismert tény, hogy sok vasutársaság egyuttal szénbányáknak és lokomotívgyáraknak tulajdonosa.

Önkénytelenül is arra kell, hogy gondoljon az ember, hogy most aztán már megszűnik a munkamegosztás. Mert ha egy kapitalista számtalan üzem tulajdonosa, akkor miért forgácsolja azokat szét mind komplikáltabb módon? De éppen ellenkezőképp áll a dolog. A munkás termelőerejét a kapitalista természetes rend alatt szükségképpen kell oly magasra fokozni, hogy általa a verseny a versenytársak tönkretételével a lehetőségig kizárassék. Minthogy a nagy korporációk minden mechanikai téren való új találmányt rögtön értékesítenek, emel-fel a munkamegosztás még sokkal gyorsabban halad előre, mint valaha. Az oly iparágakat tehát, melyekben régebben még ügyességére volt szükség, a gépek teljesen elcsépték a felszínről, vagy legalább is az ügyességet néhány kézműdolatra redukálták. Ezen tények következményeképpen hasonlóképpen eltűnik a munkások széttagozódottsága szakmák szerint. A tanulatlan munkások armádiája napról-napra növekszik. (Folytatjuk.)

BEHÓDOLNAK A TÖRZSEK.

Tehát béke lesz. Ha egyelőre nem is egész Marokkóban, de legalább a Benissenassen törzs megadja magát. A háborút üzleti szellem kezdeményezte, világos tehát, hogy a békét meg is kell fizetni. A behódolt törzs köteles lesz fegyvereit átadni. Ez ugyan nem sok, mert alig van egyebük, mint a mit a franciáktól elvettek. Hanem hadisarcot kell fizetniük. És itt a dolog tulajdonképpeni titka. Tervezték fölizzgatták a népet, provokálták és a mikor föllázadt, törbe esett, akkor pénzügyileg felelőssé teszik őket az okozott károkért. Még megjárja, ha annyit követelnének tőlük, a mennyit valaha csakugyan meg is tudnának fizetni. Csak hogy 850 ezer frankot követelnék tőlük. Ennek egy harmadrészt pedig már 1908 január 5-éig ki kellett volna fizetniük. Ha nem szolgáltatták be idejében az összeget, akkor területükön különböző pontokat megszállva fognak tartani.

Azonkívül kötelesek egy Oudját és Triffast összekötő országutat építeni. Bizonyos, hogy a teljesen szegény törzsek ezt az összeget nem tudják megfizetni. Az országut azonban valahogyan csak elkészül és a franciák kényelmesen hozzáférhetnek a különböző területekhez, a melyeket a törzsekre kényszerített föltételek szerint valószínűleg örökre megszállva fognak tartani. Ilyen rablópolitikát folytat a burzsoá köztársaság a kapitalisták érdekében. Gyalázatosabb szerepe már aligha vállalkozhatott volna.

JÉZUS KRISZTUS NEVÉBEN.

A keresztény-szocialisok lapjának, az "Uj Lap"-nak van melléklete Kolozsváron is. Kétoldalas, apró, sajtakarócska az egész, a mit nem is venne komolyan a legszenteltviszebb feji polgár sem, ha a felekezeti gyűlés, az antiszemita-skodás terén nem árulna el figyelmreméltó tevékenységet. Érdekes megfapaszalni, hogy azok a csuha-kufárok, a kik a felebaráti szeretetét prédikáló Jézus Krisztus tanításainak az igéiből táplálkoznak és híznak, mily hálátlanok a názáreti Messias szemléhez. Csak ezt a kis példát tessék megfigyelni. Arról van szó, hogy egy kis zsidó fiúcskát megmar az uton valami jótáplált komondor. A kolozsvári "Uj Lap" ezt ilyenformában közli nyájás olvasóival:

— Salamon és a kutya. A zsidó még a kutya sem szereti. A kis "Salamon" még nem is ért rá, hogy fajtája rossz tulajdonságait gyakorolja, de már a kőbor kuvasz megérezte rajta, hogy — zsidó. Kis kölyök Heumann Salamon, s már is utaznak rá a — kutya. Tegnap a Deák Ferenc-utcán egy jőnévelű komondor neki kapott a kezének — s beharapott! Szegény Salamon!... Kedves egészségére! Sapienti sat!

ÉHINSÉG OROSZORSZÁGBAN.

A tél még tulajdonképpen most kezdődik a maga valódi szigorúságával, de az éhinség máris óriási mértékben szedi áldozatait. Az idei aratás a középszerűnél is rosszabbul sikerült s különösen a délnyugati és a keleti kormányzóságok lakosságára rettenetes idők várnak. 21 kormányzóságnak 43 millió lakosa máris éhezik. Az éhinség minden borzalmával, éhhalállal, öngyilkossággal bevonult ezekben a kormányzóságokba. Hosszu éveken keresztül pusztított már az éhinség ezekben a kerületekben, de ilyen korán és ilyen rémesen nem lépett fel soha. A csernigovi kormányzóság egyes falvaiban a nép makkal táplálkozik. Azokban a kerületekben is, a hol jobb termés volt, a gabonaszükséglet miatt az árak annyira emelkedtek, hogy nemcsak éhen pusztultak el a nép ezrei, de a kik el nem pusztultak is, jövőre nem képesek vetőmagot beszerezni.

A mostani rémes állapotok tehát tovább fognak tartani s jövőben még nagyobb területre terjednek. De azért Oroszországból rengeteg mennyiségű gabonát és élelmiszert szállítanak külföldre. Az autorkrácia, a mely alattvalóinak tizezreit kizozza meg a börtönökben, nem meri megtiltani a kufároknak, hogy a nép élelmiszert kizsállítsák az országból, hanem engedi, hogy százezrek elpusztuljanak.

A cári rablogázdalkodás mellett nem is várhat jobb sors a népre. A zsarnokság kiszipo-lyozza életerejét, hogy saját hiveit vagonhoz, gazdagsághoz juttassa és hogy katonai hatalmát megerősítse. De a világ előtt némi-lye humánus színben szeretne feltűnni s az inségesek számára nyomorult alamizsnát ad, a mivel éppen csak néhány nappal meghosz-szabbítja az inségesek szenvedését.

Igy a belügyminiszter törvényjavaslatot csinált, a mely az inségsújtotta lakosság támogatására 15.182.000 rubel megszavazást kéri. A duma szombati ülésén elfogadták ezt a javaslatot. A megszavazott összeg az orosz pénzkezelési módszer mellett alig lesz arra elég, hogy az éhezők egy-egy cipőt kaphassanak.

A KÜLSŐ KÖRÜLMÉNYEK BEFOLYASA A TUDOMÁNYRA.

(Folytatás az előző oldalról.) A sztoikusok azt állították, hogy az ész és az erény az embernek egyedül jara. Az élet minden egyéb java, mint a gazdagság, a hatalom, a dicsőség a bölcsre nézve közömbös dolog. Közömbös dolog végre maga az élet is, a melyhez a bölcs csak addig ragaszkodik, a míg azt tőrhetetlenül találja. Célja volt e bölcsesleti rendszernek, hogy az embert a körülményektől függetlenné tegye. Feltétlenül erős hittel, olyan gondolkodási módot akarj az emberben nevelni, hogy a sors csapásait megadással viselje; olyan szikla-alapra akarta az embert állítani, a melyen, a tetetlentől törnek meg a sors háborgó tengeri hullámai. Voltaire ennek a bölcseszeti irány követőinek gondolkodási módját szatirizusan így jellemezte: "Nem lehet másképp, mivelhogy így van, s mivel így van, tehát jól van, mivel jól van, megnyugszom benne."

Hanem azért van a sztoikus iskolának egy nagy érdeme. Ez az iskola, ez a rendszer tanította először, hogy minden ember egyenlő. Természetbölcslelete alapja, mely szerint mind nyájban egy-egy részei vagyunk a világot alkotó őserőnek, ez okolta meg az emberi egyenlőség tanát és így ez szüntette meg elméletileg a különbséget a görög, a barbár, a szabad és a rabszolga között.

Ezek a régi görög bölcsesek által felállított rendszerek az ó-klasszikus irodalom remekei. Valamennyi a zseniális gondolkodás, elmélkedés nagy mestereinek teremtménye. De bármily lángeszű és óriási akaraterejű emberek voltak is a görög nemzet e nagy férfiai, befolyásolva voltak azoktól a körülményektől, melyek között éltek, annyira, hogy míg a szabad görög német politikai függetlenségének korszakában a bölcsesleti irány bizalomtelt és haladó volt, addig a midőn a görög német elveszté politikai függetlenségét, a körülmények megváltozásával megváltozott a bölcselkedés irányja is és a bizalomtelt haladó, javító irány helyébe a csöndes lemondás, a megadás, a helyzettel való kibékítés bölcseszeti irányja lépett. És miért? Mert nemcsak az ember, nemcsak az élet, nemcsak az összes lét, hanem valamennyi esemény is csak a körülmények teremtménye.

Figyelem!

Kik alapot nem kapják rendszeresen, levelező-lapon tudassák velünk a következő angol szöveggel: Editor, Népakarat 516 E. 6th St. New York. I am a subscriber of your paper, but I don't get regularly. Please send it to this address. Név: Szám és utca: Város:

A SZOCIALDEMOKRÁCIA FEJLŐDÉSE.

A finn pártvezetéség kimutatást közöl a pártnak 1906-ban kifejtett tevékenységéről és beszámol az elért eredményekről. Tehát e kimutatás arról az időről szól, amikor megkezdtek az általános, mindkét nemre kiterjesztett szavazójog alapján összeállított első parlament képviselőinek választására megindított agitációt.

Minthogy a választások csak 1907 március havában folytak le, könnyen lehetséges, hogy a párthoz tartozó egyesületek és egyének száma később még jobban megnövekedett; de erről még nincsenek pontos adataink. 1906 végén a párthoz 937 egyesület tartozott 84.003 taggal, ezek közül 65.017 férfi és 18.986 nő volt. A 937 egyesület közül 457 szakszervezet, 102 nőegyesület, 66 törpebőrőlegyet (oly egyének, akik a természet bizonyos részével fizetik a bérletet) és 111 egyéb szervezet, 129 egyesületnek saját háza van (1905-ben csak 47-nek volt); a könyvtárakban és olvasótermekben 1672 hirdap vagy folyóirat és 22.593 kötet külföle könyv volt, amelyeknek értéke 43.877 finn márkára rug. Az egyesületekben tartottak 7745 taggyűlést és 6857 választmányi ülést, azonkívül tartottak 2971 általános munkás- és tüntetőgyűlést. Az egyesületek 4453 kedélyes összejövetelt, 339 népművelőt, 374 társas kirándulást rendeztek. Az említett egyesületeknek van 129 szünapdi társulatuk, 62 da'egyletük, 48 torna- és 39 zenegyletük. Az egyesületek 71.080 márká közösi támogatásban részesültek. A tagsági díj 1 és 7.50 márká között ingadozik; mintegy 3 márkát tesz ki átlag. A párt összes bevétele 1.080.875 márkára, kiadása 928.760 márkára rugott. Az egyesületek összes vagyona 1.052.986 márkára rug. A párt lapjai hetenként 445.000 példányban jelennek meg. A közösi képviselőtestületekben, melyeknek választójoga nagyon korlátozott, 183 képviselője volt a pártnak (a parlament 200 mandátuma közül 80 a párt birtokában van).

A párt fejlődéséről a következő táblázat nyújt szemlélhető képet:

Table with 4 columns: Year (1900, 1902, 1904, 1906), Number of societies (tagok száma), Male (Férfiak), Female (Nők). Total (Összesen) 9165, 6989, 16610, 84003.

Szakszervezetek 143, 150, 222, 457. Vagyon (márkában) 339,248,289,175,436,789,1,052,986. Főzsegi képviselők — 18, 54, 183. 1906-ban egész sereg pórt akasztottak elvtársaink nyakába, de minthogy a kimutatás évbén még nem intézték el őket, emel-fel a statisztika számait is a kimutatásba. A párt száma 1907-ben óriási módon fölzaporodott, ugyanígy a szocialdemokrata sajtó számos munkatársának felségserzési és egyéb pórt akasztották a nyakába.

A kimutatásban különösen érdekes, hogy míg a választójogért folytatott harc alatt a férfiak száma megtszöröződött, addig a női tagok száma meghatszöröződött; ez azt mutatja, hogy már a választójogért folytatott küzdelem is kiemeli a nőket a közönyösségből, memél jobban fognak érdeklődni a közügyek iránt, ha választójoguk lesz!

TÁRCA.

MEGSZÜLETETT.

Irta Révész Béla.

Bibliás magyar parasztek tekintete egyszer csak lesikolt az égről és makacsul, elszántan a földre néztek. A fekete termőestű magyar földre, melynek hátán ingott, lendült a vetés, mint szívünkben a sok mindenféle érzés. Aratás előtt voltak és nem akartak dolgozni. Öreg idők folytonossága hirtelen megszakadt és a paraszt, Péter-Pál napja előtt, még nem fente a kaszát.

Az aratók elébe álltak a földesurnak és egy kicsit félénken, de azért elég határozottan elmondták, hogy a részből többet kívánnak, a napszámot keveslik és a szalonna is megehető legyen. Zavaros, nehéz jelenet volt ez. A szükzavru parasztek verőködtek, mikor a kívánásaikat előadták; a földesur pedig, hiába szorította meg az esztét, nem tudta megérteni az egyszerű szavakat: — ...különböztetnem aratunk... A földesur kikélt magából, kiabált, káromkodott és ködös eszében sehogy sem világosodott, mit is akar ez a deputáció? Talán kevélykedni próbál? Talán újat akar vele huzni? És öszintén, lázadással tört ki belőle a szó: — Megbolondultok?... A parasztek ijedten és dühösen kotródtak ki az irodából. Valamennyi meg volt zavarodva. Az úkapujuktól kezdve eddig egy se bátorokdott közülük soha szembezállni a földesurral és mukkanás nélkül szolgálták, meghaltak s fiatal parasztek szántottak, arattak tovább a fiatal földesur földején. Különös, új izgalom nyugtalanította valamennyit. Fejüket befutotta a melegség a gondolatból, hogy ki tudták mondani, hogy kevés a kenyér, a munkájukért többet érdemelnek... hogy ki tudták magukból ugratni az igazságot, a mit már az úkapujuk is érzett, a fiaik is elgondolták, és sok

emésztődés, csüggedt titkolódzás után az ő ajkukkal most azok is megszólalnak.

Bibliás parasztek szűz fantáziájára ráhullott az élet sugara és a kemény, magyar koponyákban ébredtek az elásott, mélyen beágyazott fantomok. Megalazott emberek teli tudóvel sóhajgtattak, borzongtak; a kópint a kópint egymásutánban vérvörös életeseeményekkel rájuk zuhogott a megismerés. Véletlen, hogy éppen most eszmélnek. Idáig nem jött el közük az az ember, a ki a szemek elől elvonja a kárpitót és belekiáltsa az eszükbe: ébredjetek; nem száll le közük a másik beszéd és csak a bibliás könyvek gyujtogatták számukra a világosságot s hittel az égiekben, öreg legendák délibábos ígéréteiben, mennyország-kínálgató földi koplalásban és a barom, a paraszt békés verejékezzel huzta az igát; a földesur kincseket érő földjén. Az ember, a ki itt járt közöttük, nem mivel csodákat, mint az aranyglóriás szentek, nyomában nem nőtt ki a lilium, körtötte nem csapott fel a tömjénillat, de egyszerű volt, de ajkán élt és felszányalt a szegény emberek elnémult szava. Csak megérintette egy kicsit a szívüket, ott, a hol fájt, csak megillette bátran a képzeletüket, a hol a sóvárgások bujdosztak és meggyőzték embereket lelki zsilipjei felszakadtak. Szomjasan szívták magukba az antik és mégis új ígétet, hogy a kalászföldön földön gaz és kőré teremne, ha szegény ember nem volna, hogy a paraszt gyereke éppen úgy isten képeve van teremtet, mint a földesur, hogy cudarság az, ha egy ember alott, a kinek a keze soha sem nyult az ekevaszhoz, százak és százak sínylődnék, pusztulnak...

Fjszaka a mezőn gyülekeztek a parasztek. Az ember is köztük volt, a kinek a beszédét ki-vánták. Lidérc ült mindenkin, új vakmerőségük izgatta őket, bizonytalanságok husángolták az eszüket. A barna siságra faszált a menybolt, a parasztek felett lobbanó-elhunyo tüzeket gyujtogattak a magyar csillagok, a göncölszekér, a hadak utja, a fiastyuk. Az ember beszélt és háborút prédikált. Merni kell. A parasztek kavardtak, gomolyogtak, libbent, suhant körülöttük az éjszakai szellő. Neki-röppent a virrasztkóznak. Szárnyai megtépődtek és dült a parasztekra, a fejükre, az arcukra a buza szaga. Forradalmárok lelke megingott a forradalom előtt.

A föld harcba szállt lázadó szerelmeseivel, millió kalász méhét megnyitotta, megingatta; usogott, lélezett a vetés. Rabszolgasorknak állati megszokása, igavonó természetüknek akaratnélkülisége, a mit a vérükbe usztat-tak át elődeik — nyomorult életüknek kicsi szépségei most mind rátorok a meggyáult emberekre. Hánykódott a felük, végletek kö-zött. A buza neszelt, zizzent, az agitátor beszélt. Rázta, kizozta embereit, a kik tágra-nyit szemekkel már bámulták Péter-Pál haj-nalát. Valaki becézve, szerelmes gyöngedség-gel öltöztette a menybolbot. A mélytüstű bár-sonytakarót emelgette, felvonta a firmanem-umról és világos kék, világos rózsaszín ftyo-lokot hintett rá, a milyennek fiatal leányok burkolódnak hajnali álom idején. A kalász-erdő világosodott, barna hullámok hempereg-tek a vetések között és mire azok végighöm-polyogtek a földek messzeségében, vörös aranyhullámok buktatták útra a nehezejú ka-laszokat. A parasztek fáradtan bámulták a hajnali játékot...

A szelid világosság brutális csillogás szar-koit a meg. A messzeségben csendőrszuro-nyok villantak, a földesurát és gazdatiszjeit öveztek. Jött, közeledett a kevély menet a pa-rasztek felé, a kik dörmögtek, káromkodtak, a szemüket verte a csendőrszuronyok fény-sége. Az aratók tömör táborra megbomlott, kavardtak, szétszóródtak, elébe mentek a kaka-stollasoknak. A földesur eléjük toppant és rárivallt az egyik parasztra: — Elment az eszetek, hát rothadjon a ve-tés?...

Vörös lett a paraszt arca, de a szemé közé nézett a földesurnak és csak ennyit mondott: — Rothadjon...

A földesur rámeredt a parasztekra, bambán nézdegélt, külön-külön a cseledeit, aztán rázta a fejét és többször is elmondta: — Ti diktáltok nekem?...

Egy fiatal legény előgrott a parasztsorból és csattant a hangja: — Nekünk is van szavunk...

Aztán felemelte öklét, megrángatta a vállait és a csendőroket felé mutatott: — Aztán mit akar ezekkel?...

A földesur hőkölt, a vakmerőség rászakadt, mint a csuda, az esze felbörtön az indulattól és tántorogva, hörögve ordította: — Te kutya... és felkapta a lovagló pál-cáját és végigvágott vele a lázadó parasztsor areán.

A kutyaíh engedelmességhez szokott földes-urat paraszteselédrei legázolták és puha, kényes testét a patkós csizmák megtiptorák. Tunya, magyar parasztek elsőbördtek... harcba száll-tak. A csendőroket lekapták, vállukról a fegy-vert. A szuronyok, mint lángoló karmok, bele-vágtak a levegőbe. Összecsaptak.

A fegyverek száján kirobbant a szennyes tűz, bukdácsoló emberek beledőltek a vetésbe. Fűrgek sipogtak, rebentek, görnyedt kalászok kivörösödtek és dőltek rájuk fösdéssáradással a triss paraszter... szűz forradalmárok piros vére...

HERVÉ ELITÉLTÉK.

Hogy is lehetett volna másként? Hervé és lapjának munkatársai rendkívül hevesen támadták a kapitalista köztársaság brigantiszerepre kényszerített hadseregét. Így például a marokkói hadjárat alkalmából így üdvözölték a katonaságot:

Csak rajta, Franciaország katonái. Kövesetek erőszakot, gyilkoljatok! Ha így tennétek Páris külső bulvárait, fegyházba vetnének benneteket. Marokkóban ezért érdemkésztet és előléptetést nyertek. Magunk részéről pedig azt kívánjuk, hogy úgy fogadjanak benneteket odalel, a hogyan tíz évvel ezelőtt Abesszímia hegyei közt az olaszokat elfogták a négus csapatai. Vagy úgy pusztuljatok el Marokkó utain, a mint elődeitek nemrég Madagaszkár utain elpusztultak.

A francia uniformist viselő banditáktól lemeszárólt arabok, mörök és zsidók családijainak rokonszenvedőit küldjük...

Az igazság nevében, ha Marokkó kifosztott kintutitok, követeljük, hogy az étampei-betörőket is tüntessék ki, ha majd sikerül elfogni őket.

Ezért a vakmerőségért természetesen szörnyű bosszút kell állnia a köztársaságnak s Hervé egy évi elzárásra ítélték.

TULIPANIÁBÓL.

A "Népszava" írja: A Katolikus Irok és Hírlapírók Pázmány-Egyesületét súlyos katasztrófa érte. Az egyesület védőirodájának főnöke, Czékly Lajos — megszökött, a mi egyetelmű a védőiroda szökésével. Az egyesület leglényegesebb szerve elvált a törzsetől. A papvédőiroda megszűnt funkcionálni. Szegény papok, ki véd meg majd ezeneket benneteket az istentől elrugaszkodott sajtó "ragalmait" ellen? Öszinte részvételt vágyunk a megszűnt egyesület iránt, méltányoljuk és megértjük mélyes fájalmát, sőt némi veszteséget is érzünk, de igyekszünk erősek maradni, csitítgatjuk fájalmunkat, elfojtjuk könyveinket, hogy szép sorjában beszámolhassunk: mi történt a Pázmány-irodával s az özevgyek és árva pénzével.

Czékly Lajosról mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy többször hívó volt. Születése után való nyolcadik naptól fogva mindig magán viselte ugyan a zsidó vallás bélyegét, de már ifjú korában áttért a protestantizmusra s minthogy az áttérés körül ilyenformán némi gyakorlatra tett szert, férfikora elején ügyesen katolikusá vedlett. A nyolcvanas évek küszöbén újságíróként csapott föl: belépett a klerikális "Magyar Állam" szerkesztőségébe s azóta napról-napra rendszeresen okáta a tüzet a zsidóság meg a protestantizmus ellen. Vallási vonatkozásokban viharos multja módjólott imponált a klerusnak. Érsekék, püspökök nagykomolyan összeültek megtanácskozni: miképpen jutalmazták a vallás e kitűnő lovagjának érdemeit. Ki-neveztek a Pázmány-egyesület alelnökévé, s a papvédőiroda Ábrányi Kornéliájá. A katolikus sajtóiroda főnöke lett a kis zsidó fiúból, a kinek tekintélye a szakálával arányosan megnövekedett.

Becsületvédelmet pózoló, kapaszkodó egyéniséggel befurakodott különböző egyesületekbe, a hol tiszteletbeli állásokkal kintált meg. Az egyik testületnek meglehetősen gazdag jótékonyági alapja van, a mely közadok-zásból gyűlt egybe s a melyből az egyesület tagjainak özevgyeit és árvaít segélyezik. Ennek a segélyalapnak a kezelése Czékly Lajosra volt bízva.

Már most minék szaporítsuk a szót? A klerusnak meg a becsületparáló Védőirodának a legbizalmasabb embere, Czékly Lajos — sikkasztott. Ez már magában is megdöbbentő tény s ha tekintjük: kiktől és kiknek a pénzt lopta meg, tisztán látjuk ennek a jellemtelen írtérnek a többszörhívó lelket. A sikkasztó a mult hét péntekjén hírtelen eltűnt a fővárosból. Az egyesületben azt mondták, Rómába megy, meglátogatja a fiát, a ki teológus ott. Szombaton rájöttek a sikkasztásra. Évekre visszamenően átvizsgálták a könyveket s megdöbbentő felfedezésre jutottak: Czékly Lajos évek óta rendszeresen lopta az özevgyek és árva pénzét.

Reméljük, hogy a római pápa megbocsátja Czékly ur bűneit és nem lesz kénytelen Amerikába jönni, hogy az itteni magyar polgári sajtót szaporítsa meg egy derék képviselővel.

EGYLETI HIREK.

CLEVELANDI MUNKASOK! Január 19-én d. u. 3 órakor, 2218 Woodland Ave. a PARRY Hallban nagy népgyűlés tartatik, melyre minden magyar munkást meghívunk.

Előadó: SOMOGYI MIHÁLY, New Yorkból.

A New Brunswicki Magyar Munkás Működvelők 1908 január 27-én, hétfőn, este az Armory Hallban műsorral egybekötött álarosbált rendeznek. Belépti díj 25 cent. Kezdeté este 7 órakor.

A Munk. Betegs. Szöv. X. osztálya kizárta Majoros József volt titkárát, az osztály anyagi megkötésére végezt.

A Munk. Betegs. Szöv. I-ső osztálya f. hó 17-én tartja rendes ülését.

A Munk. Betegs. Szöv. Bridgeporti osztálya által kibocsátott sorsjegyek húzása február 16-ig elhalasztatott.

FIGYELEM, ELIZABETHPORT!

Az Elizabethporti Szoc. Munk. Szerv. f. hó 18-án, szombat este 8 órakor felolvasást rendez a szervezet helyiségében, Jersey corner 5th St. (Szentimrey Hall).

Tárgy: A mai válság. Előadó: Bolgár Elek elvtárs New Yorkból.

A Szoc. Munk. Szerv. II. osztálya folyó hó 18-án este 8 órakor rendkívüli ülést tart. Felkérem osztályunk tagjait, tekintettel a fontos napirendre, okvetlen sziveskedjenek megjelenni.

A II. oszt. titkára.

Peoriai Szervezet jelentése. Folyó hó 5-én tartott évi ülésükön a következő elvtársak lettek a vezetőségbe bevalasztva: Pü. és lev. titkár Takács István, jegyző Izsák Sándor, pénztárnok Hank Ferenc, lapkezelő és könyvtárnok Bauer Imre, ellenőr Berta József. Helyiségünk: Berger Hall, 3102 S. Adams Street. Taglétszám 10. Pénztári állomány \$37.93. A Népakaratnak 5 dollár szavaztunk meg.

XXXI-ik osztály jelentése:

Osztályunk magánhelyisége már megfelelően be van rendezve az elvtársak hozzájárulásával. Természetesen ezután elhatároztuk, hogy egy tanfolyamot rendezünk a hét hónapokon át a szocializmus ismertetéséről. Minden csütörtök este tartja Marossy elvtárs az előadást.

A Munk. Beteg. Szöv. XXIII-ik osztályával közösen rendeztünk Szilveszteri mulatságot, mely erőteljesen jól sikerült.

Könyvtárunk kibővítésére \$10 értékű könyvet rendelünk.

Elhatároztuk, hogy gyűléseinket a következőképpen megváltoztatjuk. Minden hó első szombat este a betegesgyógy havi ülése. Minden második és harmadik szombat este képzőgyűlés és minden hó negyedik szombat este osztályunk havi ülése. Minden vasárnap délután szórakozási összejövetel.

Jelenlegi taglétszám 18. Pénztári bevételünk \$29.50 kiadás \$11.00, maradvány \$18.50, kint levő követelésünk \$6.20.

A jelenlegi munkaviszonyok a legrosszabbak. Elvtársaink közül számosan már heteken át munkanélkül vannak.

Marossy és Gyéki, biz. férfiak.

A McKeesporti Szervezet jelentése. Folyó hó 5-én tartottuk meg havi ülésünket, melyen a következő elvtársak lettek a vezetőségbe bevalasztva: Titkár Braun M., pénztárnok Gencsy J., ellenőrök Szarvas Pál és Békési László, lev. titkár Radnóczy Béla, könyvtárnok Szabó Lajos, bizalmi férfiak Vass András és Imre Lajos, lapmegbizott B. Debreczeni (143 2nd Street, McKeesport), agitációs bizottság Grünstein M., Szarvas P., Szabó L., Gencsy J., Braun M. A vigalmi bizottság 11 tagból áll. A Népakaratnak szeretünk egy félve és egy egygyedves új előfizetőt. A munkaviszonyok rosszak.

SZERVEZETEK ÉS ELVTÁRSÁK FIGYELMÉBE!

Értesítjük mindazon osztályokat és egyes elvtársakat, kik Somogyi Mihály szervezet körülben óhajtnak, hogy levelezéseiket a következő címre küldjék: **Január hó 11-től január hó 24-ig M. Somogyi c/o. L. Molnár, 2066 W. 32d St., Cleveland, O.; január hó 25-től február hó 8-ig M. Somogyi c/o. L. Gross, P. O. B. 385, E. Pittsburg, Pa.**

SZERVEZETEK FIGYELMÉBE!

A "Népakarat" 1907-iki évfolyama köztve \$2.50. Ajánlatos volna, ha a szervezetek könyvtáraik részére beszereznek.

REGÉNY.

A Pénz.

Irta Zola Emil.

(Folytatás.) 25

nyolcvanhét ezer frankot fizetett be. Miután csak huszezer frank megtakarított pénze volt, hogy ez összeget megszerzezhesse, hetven ezer frankot kellett les aubletsi birtokára felvenni.

— No már most. Les Aubletsa vevőm akadt... És most új kibocsátásról van szó, ugy-e bár? Ugy, hogy talán egész vagyonnunkat az ön házában helyezhetném el.

— Igenis, új kibocsátás lesz! szölt Saccard, ki örült annak, hogy ily bizalommal eltelve látja maga előtt a szegény nőket, egy nagy és ősrégi törzs utolsó sarját. Tegyük fel, hogy ön belemegy a felajánlott műveltebe: önnek így hatszáz részvénye lesz, melyek teljesen befizetve, kétszáz ötvenhetezer frankot képviselnek.

A mai érték azonban hatszáznyolcvan ezer frankot tesz ki, így a pénzt már is meghárom-

szorozta s az évi zárlat előtt egy kerek milliót igérek önnek.

— Óh anyám! Aliceből szinte önkénytelenül tört ki ez a felkiáltás.

Saccard elragadtatva nézett Alicera, ki e percben oly izgatott volt és annyira át volt hatva a hittől, hogy igazán szépnék volt mondható, dacára sárgás arcszínének és nagyon is vékony, s már hervadt nyakának.

— Nos, uram, most már megvagyok győzve! Irok jegyzőnek, hogy elfogadom a Les Aublestra tett ajánlatot... Bocsássa meg az Isten, ha helytelenül cselekszem!

— Az Isten maga sugálta ezt önnek, nagyságos asszonyom, ebben biztos lehet! Erre kikísérte a hölgyeket a folyosóig, hol Dejoieval találkozott, ki zavarodott arc kifejezéssel járt.

— Mi az újság? Talán csak nem hoz megint valakit?

— Nem, uram... Tanácsot szeretnék kérni magammak...

— Magának? szölt Saccard visszatérve szobájába. Hisz igaz, maga is részvényes... Azt tanácslom minden jó barátunknak, hogy adja el még az ingét is és vegyen részvényeket.

— Óh, tisztelt uram, ennyire nem merészkedünk. Mind a két kibocsátás alkalmával én csak nyolc első részvényemmel maradtam, s most azt kérdezném, ne adjam-e azokat el?

— Micsoda? Eladni?

Erre Dejoie emondta esetét. Részvényei jelenleg kilenczer hatszáz frankot érnek s így megadhatja Natália leányának bususan a hat ezer frankot, melyet a könyvkötő kér.

— Beláthatja, uram, hogy nem emelkedik tovább, inkább eladnám, de ha az emelkedés tovább tart, később nagyon fájna a szívem, hogy eladtam...

— Hallja-e, — szölt Saccard dühösen, — ön nagyon is ostoba. Hát azt hiszi, hogy mi megállunk ezekért a részvényekért? Eladok-e én? Ön meg fogja kapni tizenhüvelyet frankját, arról jótállok. De most menjen s kergesse el azokat is, a kik kint várnak s mondja meg nekik, hogy már elmentem.

Saccard egy percig zavarban volt és csodál-

A mint ismét egyedül maradt, Saccard újból beszölitotta az osztályfőnököt, hogy békeben fejezhesse be munkáját. Elhatározták, hogy augusztus hóban rendkívüli gyűlést fognak összehívni, mely az újabb tőkefelemelés kérdésében döntsön. Hamelin, kinek ezt elintéznie kellett, július hó utolsó napjaiban érkezett meg Marseillebe. Nővére mind sürgősebben hívta baba, valami veszélyt sejtett, melyre még gondolni sem mert; félt, hogy nem lesz elég erős Saccarddal szemben, hogy elvakítja magát és képes lesz még fivérét is megcsalni, a kit annyira szeretett. És ezért örült olyan nagyon fivére visszatérének.

Már megérkezésének estéjén Saccard a rajzteremben, hol biztosan zavartalanul lehetnek, elő akarta terjesztani a határozatokat, melyeket a felügyelőtanácsnak jóvá kellett hagynia, mielőtt a közgyűlésben szavazásra kerülnek. A testvérek már korábban voltak együtt s zavartalanul beszélgethettek.

Hamelin nagyon jókedvűen érkezett meg, Saccard, ki még nem látta, délvidéki hevesseggel ölelte meg őt. Mikor Hamelin elmondta utazásának teljes sikerét, Saccard el volt ragadtatva.

— Óh, kedvesem, most mi leszünk Páris urai... Én is derekasan dolgoztam; igazán különös tervem van. Ön azonnal meg fogja látni.

Azzal előterjesztette számítását, mely szerint, hogy a tőkét százmillióról százötvenre emelje, százezer új részvényt akar kibocsátani, mi által ugy a régi, mint az új részvények teljesen befizetettek. Így az Universelle az 1867. év december 31-én százötven millió tökével fog birni, beosztva háromszázezer, teljesen befizetett részvényre. Hamelin kissé elkábultva nézte e fejtegetéseket és áttekintette a számokat.

— Nem vagyok barátja az elhamarkodott zörzsámadásnak, — szölt végre. — Ön ezek szerint valódi osztálykötő akar adni részvényeseknek, de akkor ám biztosnak kell lennünk abban, hogy az összegek mind megegyeznek, különben joggal vádoltathatnám azzal, hogy család dividendákat osztogattunk.

Saccard egy percig zavarban volt és csodál-

kozva nézett reá e gondolata miatt.

— Nyolcszázötven frank helyett ezerszáz frankért adva egy részvényt, kereken megtapnánk a huszontöt milliót.

— Nos, látja! — szölt Karolina. — Részvényeseink éppen úgy megadják az ezerszáz, mint a hogy megadták volna a nyolcszáz.

— Mi jut eszébe? — szölt most Saccard hirtelen. — Semmi szín alatt sem akarok ezerszáz frankot kérni. Írtse meg, hogy az ilyen hitelügyletekben az ember képzelőtehetségére kell hatni.

— Óh, a játék! — szölt Karolina asszony felsóhajta.

— De mi nem játszunk! — kiáltott Saccard. — Hiszen csak kell gondoskodnunk arról, hogy Gundermann és társai ne értéktelenítsék papírjainkat, a midőn baiseset játszanak ellenünk. — Hát éppenséggel nem tudják önök, hogy mit akarak.

— Ha az árfolyam meghaladta a kétezret, — szölt Hamelin, — minden további hausse veszélyessé válik. A mi engem illet, — azt előre mondhatom önnek, — én eladok, hogy az ilyen bohóságban ne legyen részem.

— Ugyan, bizzanak már bennem; azt hiszem, nem vezetem eddig rosszul az ügyeket... Sadowa egy milliót hozott önöknek!

Hamelinék erre bizony már nem gondoltak; hiszen ők elfogadták a tőzsdének zavaros vi-zéből halászott milliót.

— Persze! — szölt a mérnök, — de ha itt lettem volna...

Saccard közbevágott:

— Ugyan, hagyjon fel a kicsinykedéssel! Háromezer árfolyam mellett az ön háromezer részvénye kilenc milliót ér.

— Hogyan, háromezer árfolyam mellett! — kiáltották a testvérek egyszerre, mintha e makacszkodásban az örültség jelenségét látnák.

— No, persze! Megtiltom önöknek, hogy előbb eladják papírjaikat, mert ha kell, erőszakkal fogom meggátolni, azon a jogon, melylyel mindenki bir, hogy barátait ostobaságoktól megóvja... Háromezer árfolyamot kell elérnem és el is fogom érni! (Folt. köv.)

A TÁRSADALMI FORRADALOM.

— Irta Karl Kautsky. —

I.

(Folytatás.)

A DEMOKRÁCIA.

De vajjon nem nyújtja-e a demokrácia az alapokat egy fokozatos, észrevétlen átalakulás számára a kapitalizmustól a szocializmushoz, a innálloval való minden oly erőszakos szakítás nélkül, a mint ezt a politikai hatalomnak a proletáriátus által való megszerzése tántatja?

Egész sereg politikuz van, a mi a kiadja, hogy egyedül egy osztálynak kényuralma az, a mi a forradalmat szükségessé teszi, a demokrácia által azonban ez feleslegessé válik. És oly foku demokráciával, a mennyi szükséges, hogy a békés, forradalom nélküli fejlődés lehetővé váljék, már minden kultúrországban rendelkezünk. Mindenütt lehet fogyasztási szövetkezeteket alakítani, melyek elterjedésével az önálló termelés is meghonosulhat és így lassan, de állandóan eltolhatják a tőkés termelési módot egyik térről a másikra. Mindenütt lehetséges szakszervezeteket szervezni, melyek a kapitalista hatalmát saját üzeme felett mindjobban korlátozzák, az önkény helyébe a gyarban az alkotmányosságot honosítják meg és így előkészítik a lassu átmenetet a köztársasági üzenhez. Csaknem mindenütt behatolhat a szociáldemokrácia a közsegtanácsokba, s így befolyást gyakorolhat a közmunkákra, a munkásság a javára; a közszégi tevékenység körét kibővítheti s a közszégi termelés körének állandó tágitásával a magán-termelést megszoríthatja. Végre behatol a szociáldemokrácia a parlamentekbe is, ott mind nagyobb befolyásra tesz szert, egyik szociális reformot a másik után viszi keresztül, a tőkés hatalmát munkásvédő törvényekkel korlátozza és egyuttal mindjobban tágitja az állami termelés körét, a mennyiben közelebb a nagy monopólió államosítására. Így nő bele a demokratikus jogok használata után már a jelenlegi fejlődési fok által nyújtott talajon mindinkább és minden rázkódással nélkül a kapitalista társadalom a szocializmusba, a politikai hatalomnak a proletáriátus által való forradalmi meghódítása szükségletenné válik, az erre való törekvés egyenesen ártalmas, mert semmi egyebet nem eredményezhet, mint ezen lassan, de biztosan végbemenni folyamattal megzavarását. Így a forradalmi fejlődés ellenségei. Gyönyörű idilli ez, a mit nekünk festenek; és itt sem mondható, hogy teljesen légből kapott. A tények, melyekre támaszkodnak, valóban léteznek. De az igazság, melyet nekünk adnak, itt is csak féligazság. Egy kis dialektikai gondolkodás megmutatta volna nekik az egészet. Ez az idilli ugyan, csak akkor áll fenn, ha feltesszük, hogy csak az ellentét egyik oldala: a proletáriátus egyedül növekszik és erőben gyarapodik, miközben a másik oldal: a burzsoázia érintetlenül marad a régi helyen. Ily körülmények közt természetesen a proletáriátusnak mindinkább, forradalom nélkül is, a burzsoázia fejére kell nőnie és azt észrevétlenül kisajátítani. De a dolog más képet nyer, ha a másik oldalt is tekintetbe vesszük és látjuk, hogy a burzsoázia ugyancsak növekszik erőben és a proletáriátus minden haladása arra ösztönzi, hogy új erőket fejlesszen ki, az ellenállás és elnyomás új módszereit eszelje ki és alkalmazza. A mi egyoldalú szemlélet mellett a szocializmushoz mindinkább való békés hozzáfejlődéséért jelentkezik, később szervezkedése lesz mind nagyobb tömegű küzdőknek, mind tartósabb kiterjesztése a csatlakozónak, tehát nem az osztályharcnak fokozatos elnyomása mind kapitalizmus felszívása útján, hanem a harc reprodukálása mind magasabb lépcsőfokon és minden győzelem és vereség következményeiben való elmélyedés.

Legártatlanabbak a szövetkezetek, melyekből ma gyakorlatilag csak a fogyasztási szövetkezetek jöhettek tekintetbe. Ezek a forradalmi fejlődés minden ellenségével békülékeny jellegűnek fogva nagy részletben részesülnek. Kétségtelen: a munkásszótálynak egy egész sereg fontos előnyt képesek nyújtani, de nevéseges tőlük a tőkének még részleges kisajátítását is, elvárni. A mennyiben manapság valamely osztályt kisajátítanak, ugy ez a kis szatócok és a kézművesek

bizonyos rétege, az, mely eddig még fennmaradt, pl. a pékek. Ennek ízele meg az is, hogy a nagytőkés sehol sem közüdenek a fogyasztási szövetkezetek ellen, melyek által állítólag kiszorítottanak. Nem, a kispolgárok azok, a kik dühösen kelnek ki az ellen és közöttük ama rétegek, melyek a munkásoktól, mint vevőktől, függnek, tehát még leginkább megnyerhetők egy proletár-politika számára. Ha a munkások fogyasztási szövetkezei bizonyos munkásrétegeknek anyagi előnyöket biztosítanak s azokat általuk erősítik is, ugy ismét más, a proletáriátushoz közel álló rétegeket annak mozgalmától eltávolítják. Azon eszköz, mely a kapitalizmus békés felszívására és az osztályharc megszüntetésére volna hivatva, így az osztályharc egy új eszközzé válik, oly eszközzé, mely új osztálygyűlöletet ébreszt és a mely mellett a tőke hatalma teljesen érintetlen marad. A fogyasztási szövetkezet eddig csupán a kiskereskedővel folytatott győzelmes harcokat: az árutárral való küzdelem meg előtte van. Ez kevésbé könnyű lesz.

Teljesen eszelen a feltevés, hogy a fogyasztási szövetkezetek osztaléki, még akkor is, ha nem osztatnak szét, hanem felhalmozódnak, gyorsabban növekedhetnek, mint a tőke, ugy, hogy ez utóbbit megelőzhetnék és a kapitalizmus területét fokról-fokra korlátozhatnák. A fogyasztási szövetkezetek csak ott tehetnek szert jelentőségre a proletáriátus felszabadulása szempontjából, a hol ez erőteljes osztályharcot folytat, a hol azok eszközei ennek és a küzdő proletáriátus részére hatványozott erőt és hatalmat biztosítanak. E mellett azonban teljesen függenek a törvényhozás állásától és az államhatalom magatartásától. Míg a proletáriátus nem nyerte el a politikai hatalmat, mindaddig a fogyasztási szövetkezetek jelentősége a proletár osztályharc szempontjából mindenkor szűk határok közé maradnak szorítva.

A fogyasztási szövetkezeteknél jóval fontosabb a proletáriátusra nézve a szakszervezetek. Fontosak mint harc szövetkezetek, nem mint a társadalmi béke szervezetei. Ott is, a hol vállalkozókkal — egyesekkel vagy szervezetekkel — kötnek szerződéseket, csak harc-képességükkel fogva szerződhetnek és szerzhetnek érvényt megállapodásainak.

Bármily fontos, sőt nélkülözhetetlen a szakszervezet a harcoló proletáriátus számára, ugy előbb-utóbb mindenütt számolnia kell ellenfelével, a munkaadók egyesületével, mely ha egy kartell vagy éppen trust szoros üzleti közösségének formáját nyeri el, igen könnyen legyőzhetetlenként áll szemben a szakszervezettel.

De nem csupán a vállalkozók egyesületei fenyegetők a szakszervezetekre nézve, hanem az államhatalom is.

Erre nézve is figyelemreméltó adatokat nyújt a Webb-házaspár említett cikke a "Soziale Praxis"-ban, mely a szakszervezetek jövőjére általában sajtószzerű fényt vet. Arra utal, mily egyenlőtlenül fejlődnek ki Angliában a szakszervezetek. "Általánoságban szölvá, az erősek még erősebbek lettek, míg azok, melyek ezelőtt már gyöngék voltak, most még gyöngébbek, mint voltak ezelőtt. Növekedtek a szénbányászok gyapomunkások, az építőipari és vasipari munkások szervezetei. Hanyatlottak a földmunkásoknál, tengerészeknél, a ruhaiparban és a tanulatlan munkásoknál. Az egész szakszervezeti életet fenyegeti azonban az uralkodó osztályok növekvő ellenségessége. Az angol törvény igen alkalmasak kényelmetlen szervezetek elnyomására és az a veszély, hogy ezeket most szakszervezetek ellenében alkalmazni fogják, növekedett és növekedett az aggodalom a szakszervezetek és sztrájkokkal szemben való ellenszennvel, melyet bírák és esküdtek osztanak a közép- és felső osztályok maradvékával." A fennálló törvények képesek a munkást a vállalkozóknak megköötözött kezeikkel kiszolgáltatni, ugy, hogy a Webbek oly körülményekkel is számolnak, melyekben a kollektív szerződés elkerülhetetlen kísérő jelenségével, a kollektív munkabeszüntetéssel és az ipar alkalmi szünetelésével együtt a törvény bírósági magyarázata folytán lehetlenné, vagy legalább is költségesse válik és megnehezíthetik.

Es e mellett a szakszervezetek a kapitalistáknak eddig legfeljebb kényelmetlenek voltak, a kizsákmányolás valóságos megszorításáról általuk nem is lehet beszélni. Képzeltető, hogy járna el az államhatalom, még a szakszervezetek eddigi Eldoadóiban, Angliában is, ha a szakszervezeteknek sikerülne, hogy a tőke számára érezhető korlátokat állítson fel.

(Folytatjuk.)

(E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Trauner A. Elizabetport. A beküldött fel- szállítás nem közölhető.

VEGYES ROVAT

GYÜLESI TUDÓSÍTÁS.

A brooklyni magyarjku szocialisták által 1908 január 5-ére a Boerum Street 5. sz. Hallba egybehívott gyűlés felolvasásáról: P. sz. Hallba az egybehívók nevében a gyűlést megnyitja és kéri egy ülésvezetőt és egy jegyzőt választásat. Ülészvezetőnek Gonda elvtárs, jegyzőnek Schwarz elvtárs lettek megválasztva. Napirend előtt Bolgár elvtárs, mint az S. L. P. ki- küldöttje, felolvassa a szervező-bizottságokhoz írt jegyzőkönyvet és kérdést intéz, vajjon a szintén meghívott S. P. szervező-bizottsága hivatalosan képviselve van-e? A S. P. részéről Váradi elvtárs kijelenti, hogy a szervező- bi- zottság hivatalosan nem képviseltette magát. Azon indítvánnyal szemben, hogy a gyűlés hozzon határozatot, hosszabb vita után azon módosítás fogadtatott el, hogy szövegtől függetlenül meg egyezzen a S. L. P. és S. P. magyar szervező bizottságai, hogy keressenek utat és módot a két frakció egyesítésére, mert csak így, egyesülve erővel, nem pedig széttagoltan, küzdhetünk sikeresen kitűzött céljainkért. Eb- ből kifolyólag a gyűlés jegyzője utasított, hogy 1908 január 25. szombat este nyolc órára New Yorkban termet keressen egy né- gyzöt tartására, melyről úgy a "Népakarat", mint az "Előre" szerkesztőseit, valamint a S. L. P. és S. P. magyar szervező-bizottság értesít. Miután még Kaszonyi elvtárs vállalt közt, hogy ezen gyűlési tudósítást az Előre szerkesztőségének beküldi, a gyűlést véget ért. Gonda Arnold, Schwarz Vilmos, a gyűlés elnöke.

A new yorki és brooklyni magyar socialis- ták 1908 január 25-én, szombaton, este 8 óra- kor, az Oravez-féle Árpád Hallban (431 E. 6th Street) NAGY NÉPGYŰLÉST tartanak a következő napirenddel: A két frakció egy- esülésének módjai.

JUHÁSZJÁNOS elvtársnőül vette GATJÁN ÉVA kisasszonyt Cincinnatiában.

Turucz elvtársunknak, Newark. O. fia szü- Udvozöljük.

Butorozott szoba, esetleg ellátással kiadó egy fiatal ember részére, 188 William St. Newark, N. J. TÓTH.

A Népakarat NYOMDA

elvéllal mindennemű nyomtatványokat a legszebb kivitelben a legolcsóbb árakért. 516 E. 6th St., New York.

AZ I. W. W. MAGYAR LOCALJAI.

Amerikai Magyar Nyomdász-Szervezet (Industrial Typographical Union, Local No. 161, I. W. W.) Gyűléseit tartja minden hó 1-5-6 3-ik vasárnap délelőttjén, a Szabad- ság vendéglőben 512 E. 6th St. Leveleim L. Lefkovits, 516 E. 6th St., Népakarat nyomda.)

A Chicago Ladies Tailor Local Union, No. 588, I. W. W. Gyűléseit tartja minden hó 1-5-6 3-ik vasárnap délelőttjén, este 7 órakor 8-10 N. Clark St.

Hungarian Language Local No. 586 of the I. W. W. New York magyarjku osztálya az I. W. W.-nak. Gyűlé- seit tartja minden hó 1-5-6 3-ik vasárnap délelőttjén, 516 E. 6th St. Tóth, 544 E. 12th St.

A Cleveland Magyar Ipari Munkások vegyes gazd- sági csoportja (Hungarian Mixed Local No. 139 I. W. W.) gyűléseit tartja minden hó első péntekjén. Szerve- ző bizottság ülésait minden szombat este 8 órakor 1957 W. 25th Street alatt levő magánhelyiségben. Titkár Molnár L., 2066 W. 32nd St.

A Philadelphi Magyar Ipari Munkások Vegyes Gazdasági Csoportja (Hungarian Mixed Local No. 209, I. W. W.) gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján, d. u. 2 órakor és minden negyedik csüt-örtökön este 8 órakor 607 N. 3rd St. (a Központi Kávéház elsőemeleti nagytérképben). Pénzügyi tit- kár Parker Leo, 908 N. Randolph St. kihez minden az osztályt érdeklő levél intézendő.

I. W. W. L. U. 25 Br. 2 (I. W. W. Newark Ma- gyar Vas- és Fém munkások csoportjának helyisége 20 West St. Plavetzky szálloda. Hivatalos óráit tartja min- den szombat este 8-10 óráig. Beiratás díj 50c. Lakat- róluk 25c. Felhívjuk magy. munkástársainkat a lakat- róluk 25c. adler Lajos, titkár- kozásra.

A Magyarjku Bádógos és Szerelők Szakszerve- te 1067-2nd Ave. emelet [Ujvilág, kávéház]. Jssze- jöveleit minden kedden este 8-10-ig és vasár- nap délelőtt 9-12-ig. Elnök Fazekas Lajos. Jegyző Paszkész Miksa lakik 426 E. 84th St.

MUNK. BET. ÉS ÖNKÉPZŐ SZERVEZET.

Munk. Bet. és Önk. Szerv. I. osztálya, Brooklyn. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 3-ik kedd estején és képzőgyűléseit 3-ik vasárnap este 8 órakor, 5 Boerum Street. Elnök Barnóczy Mihály. Pénztárnok Buda Pál 43 Leonard Street Brooklyn, Titkár Lucsacsy Mihály 75 Meserole St. Brooklyn. Hivatalos orvos Dr. Dreyer 60 McKelben St. Brooklyn.

EGYLETI KALAUZ.

I. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet ügyelőhelyisége 516 E. 6th St. Üzleti ülésait tartja minden hó első szombatián Minden szombat este és vasárnap délután vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezete. II. osztály. New Yorki Szocialista Munkásszervezet II. oszt. helyisége 104 E. 64th St., Hunyadi Hall I. em. Minden szombat este vita vagy felolvasás. Vendégeket szívesen fogad a szervezete. III. osztály. Brooklyn magy. szoc. kör 5 Boerum St. (Soc. Labor Club helyiségben) van. Titkár S. P. P. 5 Boerum Street hová minden levél intézendő. Min- den hó első vasárnapján d. u. 2 órakor képzőgyűlé- seket tart minden hó 2-ik vasárnap délelőtt. Gyönyörű és gazdag könyvtár a 4 tagok rendelkezésére. IV. osztály. Passaia Magyarjku Szoc. Köré Gyűlé- seit tartja minden hó első vasárnapján a kör helyi- ségében. Lehelczy-féle saloon szoc. munkás Szervezet. V. osztály. Elizabetport. Magy. Szoc. Köré Gyűlé- seit tartja minden hó első vasárnapján a kör helyi- ségében. Lehelczy-féle saloon szoc. munkás Szervezet. VI. osztály. Newarki Szoc. Munk. Szerv. Üzleti ülés- eit tartja minden hó 1-5-6 szombatián és a többi szom- batján vita vagy felolvasás. 20 West St. Plavetzky szalon helyiségében. Titkár Spál Béla 74 Nesbith St. VII. osztály. Schenectady-i Szocialista Munkás Szer- vezet helyisége 805 Duane Ave. Sasz József helyiségében Gyűléseit tartja minden hó 2-ik szombat este 8 órakor és minden hó 4-ik vasárnap d. e. 9 órakor. titkár A. Baan 82 Welley St VIII. osztály. Pittsburg és Környéke Szocialista Munkás-Szervezet minden hó második vasárnapján d. e. tartja az üzleti gyűléseit és minden hó 1-5, 3-ik és 4-ik szombat este vita-estély vagy felolvasás tartatik a Pittsburg Turn Hallban Electric Ave. titkár Fritsch Jenő Lev. titkár L. Gross P. O. Box 855. A szervezetet érdeklő leveleket küldendők. IX. osztály. McKeesport Magyar Szocialista Munkás Szervezet saját helyisége 149 2nd St. Üzleti gyűlé- seket tart minden hó első vasárnapján délelőtt, minden harmadik vasárnap eszmecsere. Titkár M. Braun, Levelező titkár Rudw.cky Béla e. o. Rosenberg 328 5th Avenue, hová minden a szervezetet érdeklő levelet küldendők. X. osztály. San Francisco-i Szoc. Munkásszervezet. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik szombatián, a többiekben vita vagy felolvasás. A szervezet helyisége 883 Mc. Allister St. Titkár: I. Orsz 1377a Minna St. Szervezetüket érdeklő leveleket küldendők. XI. osztály. Clevelandi Magyar Szocialista Munk. sok Köré. (Hungarian Branch of the Socialist Labor Party.) Titkár J. Fontig 2225 Abbey Avenue. Minden a kör érdeklő leveleket küldendők. Gyűléseit tartja minden hó első kedjén, 1949 W. 25th St. magánhelyiségében. XII. osztály. Hartfordi Szoc. Munk. Szerv. P. ü. és lev. titkár Butler Derzsi, 386 Park St. Pénztárnok Lukács János Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnap- ján 34 Elm St. S. L. P. Hall. XIII. osztály. Philadelphai Szoc. Munkás Szervezet Pénzügyi titkár és jegyző L. Tóth Levelező titkár J. Tudor 825 N. Lawrence St. kihez minden a kört érdeklő leveleket küldendők. Rendes havi ülés minden hó első vasárnapján d. e. 9 kor. Kedélyes estély másodikként és vita- estély negyedik vasárnapján tartatik meg. Gyűléshelyi- sége 607 N. 3rd St. Rákóczi kávéház. XIV. osztály. Buffalói Szocialista Munkásszervezet. Levelező titkár M. Weisz 512 Tonavanda St. Hová min- den a szervezetet érdeklő leveleket küldendők. Pénztáros Hangi J. Gyűléshelyisége 174 Asutín St. Gyűlések, fel- olvasások és vita estélyek minden szerdta este. Magán- helyisége nyitva minden este. XV. osztály. A St. Louisi Marx Károly Munk. Önk. Egylet. Magánhelyisége gyűlése minden este. Titkár M. Spitzer 1490 So. 3rd St. G. öszöjveteleit tartja hetenkint háromszor a következő sorrendben: Kétki napokon ol- vasó, 1. és 3. csütörtökön ülés ülés, a többi csütörtökön rethorikai előadások. Vasárnap délutánoként szórakoz- tatásra szánt családi összejövetelek. XVI. osztály. „Baltimorei Locuspointi Szoc. Munk. Szerv.” gyűléseit tartja minden harmadik, havi ülésait pedig minden első vasárnapján a hónapnak, délelőtt 10-10-12 ig. a Labor Lyceumban, 501 E. Baltimore St. Lev. titk. Ch. Varró 14 N. Curley St. XVII. osztály. Bostoni [Mass.] Szocialista Munkás Szervezet. (Hungarian Branch of the S. L. P.) üzleti gyűléseit minden hó 2-ik hétfőjén, gyűlés után vita; és minden negyedik vasárnap képző gyűlés, 1165 Tremont St. Room 1. Boston, Mass., a S. L. P. helyiségében. XVIII. osztály. Chicagói Szocialista Munkásszervezet (Hungarian Branch of S. L. P.) magánhelyisége 698 Fulton Street. Üzleti ülésait tartja minden hó 1-5-6 szombatián. Minden szombat este vita vagy felolva- sások. A szervezetet érdeklő leveleket utbaigazítá- sáknak. A szervezetet érdeklő leveleket küldendők. XIX. osztály. Cincinatti Szocialista Munkásszervezet. Üzleti gyűléseit tartja minden hó első vasárnap d. e. 10 órakor. Minden vasárnap d. e. vita vagy felolvasás az S. L. P. Sectió helyiségében 1414 Race st. hol belépni óhajto tagok jelentkezhetnek. Levelező J. Hovantzi, 5 E. Liberty St. XXII. New Brunswick Szoc. Munk. Szerv. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján. Titkár: Ur J. 254 Neilson St. XXIII. oszt. Oakland és Vidéke Szoc. Munk. Szerv. Lev. titkár Klein M. 516 18th Street. Oakland, Cal. Üzleti ülésait tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 1/2 órakor 837 12th St. (Castle Hill) Oakland Cal. XXIV. oszt. A Peoriai Magyar Szoc. Munk. Szer- vezet. Levelező és pénzügyi titkár Takács István kihez minden írásbeli megkeresés intézendő lakik 625 Fishgate St. I. a szervezetet érdeklő leveleket küldendők. XXV. osztály. Newark, O. Szoc. Munkás Szervezet képző gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján Balto- mor St. 389 magán helyiségében Lev. titkár Turucz Fál Co Cadar - Washington St. kihez minden a szervezetet érdeklő leveleket küldendők. Pénztárnok Botos Antal, jegyző Abszolon József. XXVI. osztály. Allegheny, Pa. Üzleti gyűléseit min- den hó 4-ik szombatián este 8 órakor. képző gyűléseit minden hó 2. sz. szombat este tartja a szervezet magán- helyiségében 805 East St. Titkár H. Gyékis, lakik 808 East St. hová minden a szervezetet érdeklő leveleket imzendők. XXVII. osztály. Bridgeport Conn. Lev. titkár Sida A. Neményi, 140 Arch St. Minden vasárnap d. u. fél 3 órakor összejövetel. Rendes havi ülésait minden hó első vasárnapján d. u. 1 1/2 órakor tartja a Rákóczi kávéház klubban termében Pine St. XXVIII. oszt. E Chicago Lev. Titkár Gy. zik János Box 436. Ülésait tartja minden hó 1-5 vasárnap d. u. 3-6 minden 3 vasárnap vita estélyes összejövetel. Helyisége a Szász-féle Hallban

A Milwaukeei Szoc. Munkáspárt hivatalos magán- helyisége dec. elsője óta 555-3th St. földszinten van. Minden este 7 órától 10-ig, vasárnap egész nap nyit- va van. Könyvtár szerdán este és vasárnap délelőtt. A magyar szervezet minden hó 1-5-6 3-ik szom- batján az agitációs bizottság minden péntek este 8 órakor tartja ülésait. Minden hó 2-ik keddjén a City Central Committee, és minden 4-ik kedden általános pártgyűlés tartatik. Minden vasárnap dél- után felolvasások és viták tartatnak.

MUNKÁS BETEGSÉGÉLYZŐ SZÖVETSÉG.

Intéző bizottság: Székely Newarck N. J. Elnök: Radács Pál 181 Howard Street; alelnök Edison Lajos, 74 So. Orange Ave.; levelező és pénzügyi titkár Fekete János 74 So. Orange Ave. pénztárnok Kish János, 141 West St.; számvizsgáló Nagy Ch. 38 1/2 Rutgers St. Newark N. J.; Newark, N. J. szervező Vörös József, 220-3rd St. Elizabetport, N. J. Intézőbizottsági tagok: B. Pollák 88 Monroe St. Passaic, A. Trauner, 431 Magnolia Ave. Az intéző bizottság gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján d. e. 9 órakor, 20 West St., Newark, N. J. Az öszöjvetelek Fekete J. p. ü. titkárhoz, 74 So. Orange Ave Newark N. J. küldendők. A központi tit- kár hivatalos ügyekben lehet beszélni minden szerdán és pénteken este fél 8-tól fél 10-ig.

OSZTÁLYOK:

I. osztály New York. Elnök: Schwartz Vilmos. P. ü. és lev. titkár: Fischer Samu 516 E. 6th Street. Pénztárnok Buxbaum Gyula 1685 First Ave. Hivatalos orvos Dr. Hohenberg B. 608 E. 6th St. Telephone 3815 Orchard. Gyűléseit minden hó első és harmadik péntek jén Helyisége 404 E. 64th St. a Hunyadi Hall-ban. II. oszt. Cleveland O. Elnök J. Szemeyei, jegyző Tell M Ave. P. ü. és lev. titkár Székely István 2037 W. 20th St. Pénztárnok Borjáros 2031 27st St. Gyűléseit tartja minden hónap 3-ik vasárnapján délelőtt. Hivatalos orvos Dr. Francis, 3242 Lorain Ave. III. osztály. New Brunswick, N. J. Elnök Szabó S 85 5th St. titkár: J. Kovács 44 Somerset St. pénztár- nok Walluj Jozsef 360 Neilson St gyűléseit tartja min- den 4-ik vasárnap, 308 Neilson St IV. osztály. Hartford, Con. Elnök Franck Knotek. P. ü. és lev. titkár: Kónyves József, 52 Grand St. hová az osztályt érdeklő leveleket küldendők. Pénztárnok Kaszág Gy. 45 York Street Üzleti ülésait tartja minden hó 3-ik csütörtökön este 8 órakor; felolvasá- sáit tart minden hó 1-5-6 vasárnap délutánján V. osztály. Elizabeth, N. J. Elnök Tóth S., P. ü. és lev. titkár Csontos János 637 Bond Street Pénztárnok M. Horváth 145 Insee Pl. Jegyző Gönczi Ed. Orvos Dr. Stein Emil 155 2nd st. VI. osztály. Detroit, Mich. Elnök Szabó Imre. Jegyző Mezősas János. Pénztárnok V. és József lakik 2266 Jefferson Ave. P. ü. és lev. titkár Simonyi Sándor 8 W. 4th Street. P. ü. és lev. titkár Simonyi Sándor 8 W. 4th Street. P. ü. és lev. titkár Simonyi Sándor 8 W. 4th Street. P. ü. és lev. titkár Simonyi Sándor 8 W. 4th Street. VII. osztály. Lynn, lev. és pénzügytitkár Dobrovits András, P. O. Box 35. VIII. osztály. Newark, N. J. Elnök Rörich J. Pénztárnok Reig Károly lakik 47 Mercer St. Pénzügyi és lev. titkár: Edison L. 74 So. Orange Ave. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik csütörtökön, 20 West St. Hivatalos orvos dr. L. Weisz 257 So. Orange Ave. Ren- delő órák délelőtt 8-10-ig, délután 1-3-ig, este 6-8-ig. Minden havi gyűlést elott való kedden tisztviselő gyűlés. IX. osztály. Buffalo N. Y. Elnök Singer J. alelnök Fekete Gy. pénztárnok Buss István levelező titkár Heim András, lakik 18 Ramo Street, hová minden az osz- tályt érdeklő leveleket küldendők Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján. X. osztály. Erie, Pa. Elnök Tóthi Béla, 548 West 19th Street. hová minden az osztályt érdeklő leveleket küldendők. Pénztáros Stephan György orvos Dr. Akerman, lakik 9-11 W. St. telefon Mutual YL147. Bridgeport ügykezelő Tóthi Béla. Gyűlés- helyisége 831 W. 2nd St. Gyűléseit tartja minden hó 1 és 3-ik szombatián este 8 órakor. XI. osztály. Orange, N. J. Elnök Szokonya András, Pénztárnok Végyszer János. P. ü. és lev. titkár Paulik Lajos, lakik 239 Welley St. hová minden az osztályt érdeklő leveleket küldendők. Jegyző Henrik Frigyes. Számvizsgáló Nöller M. és Szokonya A. Gyűléseit tartja minden hó 1-3-ik péntekjén, este 8 órakor, 101 Nassau St. XII. oszt. Milwaukee, Wis. Elnök Horváth L., 619 3-ik Pénztárnok Ehard Károly 588 6th St. Jegyző Marik János, 1244 National Ave. Pénzügyi titkár Schwartz 3616 Box 61 Cudahy, Wis., hová minden az osztályt érdeklő leveleket küldendők. Képző gyűléseit tartja minden hó 2-ik hétfőjén. Üzleti gyűléseit tartja minden hó 4-ik hétfőjén este 8 órakor helyiségben 555 3rd St. XIII. oszt. Chicago Ill. P. ü. és lev. titkár Ch. Jeney 920 Clybourn Avenue. hová minden a betegségélyzőt érdeklő leveleket küldendők. XIV. oszt. Schenectady. Titkár L. Tóth 109 7th Ave. Pénztárnok K. Frantvain 207 Suncoast St. Jegyző A. Baan. Gyűléseit tartja minden hó 3 csütörtökön este Kodesch Károlyy termében. XV. osztály East Pittsburg Pa. Elnök K. Brender, p. ü. és lev. titkár Székely Imre P. O. B. 232E. Pittsburg Pa. hová minden az osztályt érdeklő leveleket küldendők; penztár- nok Rohulka János P. O. Pittsburg Pa. jegyző Székely Imre Orvos Dr. Crane, Braddock Ave., Turtle Creek Pa. Gyűléseit tartja minden hó 4-ik vasárnap a délelőtti órákbanaz East Pittsburg Turner Hallban XVI. osztály. St. Louis, Mo. Elnök Weisz Károly Pénztárnok Kish Gergely lakik 192 Miller Street. Titkár Lahman István lakik 1811 So. 3rd Street. Hová minden az osztályt érdeklő leveleket küldendők. Orvos Dr. Ch. Weinsberg 1381 So. 11th St. rendelő órák 2-4-ig, este 7-8-ig, vasárnap 1-3-ig. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik kedjén, Grunecz-féle Hall-ban 1500 So. 3rd Street. XVII. osztály Philadelphai. Pa. Elnök L. Novák. Pénztárnok Loventhal Mór, 308 Button St. P. ü. titkár Bécsi Pál, 119 Green St. Levelező Parker Leo, 948 N. Randolph St. XIX. oszt. Passaic, N. J. Elnök Tóth Pál, p. ü. és lev. titkár B. Pollák, lakik 83 Monroe St. hová minden az osztályt érdeklő leveleket küldendők. Gyűléseit tartja minden hó 2-ik vasárnapján d. u. 4 órakor 2nd Ave. Molitoriz Hall-ban XX. oszt. Bridgeport Conn. Levelező titkár Hajnos Lajosné 174 Pine St. Rendes gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 3 órakor, a Rákóczi kávéház klub termében, 246 Pine St. Elnök Nancényi Sándor; alelnök és pénztárnok Bakjók István 174 Pine St. XXI. oszt. San Francisco, Cal. P. ü. titkár Dobro- denka József 1377a Minna St. Pénztárnok Eidfant A. 1290 Golden Gate Ave. Gyűléseit tartja minden hó első és 3-ik szerdán este 8 órakor 883 Mc. Allister St. az S. L. P. helyiségében XXII. oszt. Manayunk, Pa. Pénzügyi és levelező titkár Schmidt János, lakik 4720 Aldon Avenue. Pénztárnok Parkas István, 4664 Umbria St. Gyűléseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján d. u. 2 órakor a pénztárnok lakásán. XXIII. Allegheny, Pa. Titkár Szvecrsányi Pál, 917 Congress St. Pénztáros P. Woman, 917 Congress St. Gyűléseit tartja minden hó első szombat estején 805 East St. magánhelyiségében XXIV. osztály. Plainfield N. J. Elnök J. Nagy alelnök L. Horváth, pénztárnok P. Csuka, titkár D. St. Horváth P. O. B. 231 Dunellen N. J., jegyző L. Tóth. XXV. osztály. Franklin-Furnace, N. J. Titkár A Kiss P. O. Box 339. Elnök Nagy Károly. XXVI. osztály. Newark, O. Elnök Turucz Pál, ale- lnök Lakatos József, pénztárnok Szabó Orbán, jegyző Németh István, levelező és pénzügyi titkár Németh Gábor, 415, kihez az osztályt érdeklő leveleket külden- dők. Gyűlések minden hó 3-ik vasárnapján tartatnak. Baltimore St. 389. Klub magánhelyiségben. Bridgeporti Betegs. Szöv. ügykezelésére, ahol tagok felvitelre jelentkezhetnek. A belépő tagok felvilágos- tást kaphatnak Nagy Károly ügykezelőnél, 36 1/2 Rutgers St. Newark, N. J.

G. Beldegreen & Co. budapesti Fényképező 32 Ave. C, cor. 3rd St. Jutányos árak mel- lett legfinom és mű- vész kiérett kép- ket készítenk. Családi és lakodalmi kép- kék áruérendmény.

J. HOLDSTEIN, BAKTOR 29 Pice St. New Brunswick, N. J. Mindenféle butorka a legolcsóbb árban kaphatók. — Pontos kiszolgálás.

RIZSAK JÁNOS közjegyző, pénzzsallító és váltó-intézte Pözület 127 Second St., Passaic, N. J. Saját ház.

Egy cseppet a házba egy igaz mértékkel mért, fél gallonos korro jó WHISKEY vagy BRANDY egy hónapig is eltart. Ládába csomagolva az ország bármely részébe elküldöm saját költségemen \$1.50-ért H. J. FRIEDMANN szeszestál kereskedő 874-76 GRAND Ave. Chicago, Ill.

CSOMAGOKAT az ó-háziból kiko- zatok vagy oda szállítotok. OKIRATOK szakaszerűen, a törv- nyeknek megfelelően állítottak ki és kontrollálással hitelesít- nek minden perekben és bármely más ügyvédi dolgokban ellá- tnak. Minden ügyben, egy mint eddig, ezután is legmagyobb pontossággal ügyelünk. UTBAIGAZÍTÁSSAL, tanácsokkal és felvilágosítással IN- GYEN készséggel és szívesen szolgálunk.

MAX SCHLESINGER Uri és Női Divat áruháza 87 AVE. C. cor. 6th St. New York. Ajánlja dusan felszerelt raktárát a leg- újabb Női- és Uri divatcékkelből. Előzékeny kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

Weislang Jakob MAGYAR VENDÉGLŐJE és BOARDING HÁZA— 722-4th St. cor. Lloyd St., Milwaukee, Wis. A magyarok kedvelt találkozó helye.

Péter Lajos „Rákóczi Hall”-hoz címzett Vendéglő, Kávéház és Étterme. — 4-ik utca 197, New York —

PLAVECZKY A. magyar vendéglős 20 West St. Newark, N. J. A M. B. Sz. VIII. osztályának gyűlési helyisége. A magyar munkásság kedve találkozó helye. Vidéki munkástársak kellő utbaigazítást nyernek. Magyar konyha. Szobák minden időben.

AJÁNLJA KITÜNŐ M A G Y A R KONYHÁJÁT. Kiténő Italok. Kiténő Italok. Alkalmos helyiség mulatságok, lakadalom vagy hasonló ünnepélyre. A New York Magyarjku Szocialisták kedvelt gyűléshelye. Különféle munkás-lapok az elvtársak rendelkezésére állanak.

FINTA MIHÁLY BORBÉLY ÉS FODRÁSZ New York. 516 E. 6th Street. JOS. BERLOCK FÉRFI SZABÓ 1118 Thirteenth Ave. East Oakland, Cal

Magyar Kávéház és Billiard- terem GÁSPÁR KÁROLY 529 East 5-ik utca, Avenue A és B között, New York.

Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street Ave. C és D között New York

Katolín János FÉNYKÉPÉSZ 3616 N. Broadway, St. Louis Képek felvétele BÁRMILY időben reggel 8 órától este 8-ig rendelésnek KÉSŐBB is. Na gyobbitások, gombképek és képrámák kaphatók. Kis jesy- képek 28 db. 25. Kérem a magyarok pártfogását.

GRÜNVALD BÉLA ELSŐRENDEŰ BORBÉLY- ÉS FODRÁSZTERME 635 E. 6th Street, New York.

Tartós és puha bőrből készült szép Divatos Cipők olcsó árban kaphatók a „UNION SHOE CO.”-nál Ave B. cor. 4th st. NEW YORK.

Ügyes magyar szülésznő Jergler Paula Budapestben az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben. 546 Washington Boulevard, Pauline St. sarkán, Chicago, Ill. Telefon Seeley 3183.

A. GROSSMANN MOSÓ-INTÉZETE A ruháit elhozza a készen házhoz szállítja.

Magyar Gyógyszertár a keleti oldalon ROTH SAMUEL gyógyszerész a Megváltóhoz 125 Ave. A, cor. 8th St., New York. Hazai és itteni receptek elkészítésére magyanyvű figyelmet fordítok és a legolcsóbb árban készíten el. Hazai importált szerek. Juno paszta, Akacia, Lilliom, Margit krémek, Lilliom, Schultzei arckrémek, Lilliom, Speick és Dr. Gross-féle szappan. Blaha Luiza és Poudre Boquet st. Holgyor, Kallodot. Brillantine tubusban. Továbbá Purgó, Maria Celli gyomorcsoppek. Importált csukamáj olaj, fehér kenyő szőrp és párisi kézfőnítő. Egri víz, sóbor szesz, Dr. Kapossy-féle hajnövelő szőrp, 3 üveg \$1.25. China vasbor 75c 3 üveg \$3. — Öv- és kötszerek nagy választékban. Postai rendeléseket azonnal tel- jesítik a pénz előleges beküldése mellett.

MAGER LÁSZLÓ MAGYAR étterem és kávéház 3729 S. Halsted St. CHICAGO, Ill. A So. Side szocialisták kedvelt találkozó helye. Jó ételék. — Tiszta szobák — Felvilágosítással szívesen szolgálók. Az elvt. pártfogását kérem.

Bevándorlók-figyelmébe ajánlja csinosan berendezett tiszta és jutányos áru SZOBÁIT ROSTASSY REZSŐ 513 E 6th St. NEW YORK. „Népakarat” szerkesztőségével szemben.

Az elvtársaknak Magyar országból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a hajó- nál megvárom őket. ÉTTERMEM ÉS KÁVÉHAZAM a magyarnyelvű öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izéletes friss ételék. — Hazai billiard asztalok. Bel és kültől pártlapok. Feltétlen megbízhatóság.